

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLISSING (BRUGEL-BESLISSING-20260325-389)

betreffende de door VIVAQUA gerapporteerde tariefsaldo's met
betrekking tot het exploitatiejaar 2024

Opgesteld overeenkomstig artikel 39/2, 18°, van de ordonnantie
van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een kader voor het
waterbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

25/03/2026

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	5
1 Inleiding.....	7
1.1 Wettelijke basis.....	7
1.2 Verloop van de procedure.....	7
1.3 Volledigheid van de ontvangen stukken.....	8
2 Analyse van het boekjaar 2024.....	9
2.1 Uitsplitsing van de kosten per werkterrein en activiteitscategorie.....	9
2.1.1 Uitsplitsing naar activiteitensector.....	9
2.1.2 Uitsplitsing per activiteitscategorie.....	9
2.2 Ontwikkeling van de gereguleerde kosten per regelgevingsklasse.....	10
2.2.1 Belangrijkste mutaties in de CGAFE.....	11
2.2.2 Belangrijkste mutaties in de CGSFE.....	11
2.2.3 Belangrijkste mutaties op de CNG.....	12
2.2.4 Overzicht van de ontwikkelingen in de gereguleerde kosten in 2024.....	13
2.3 Ontwikkeling van de investeringen.....	13
2.3.1 Investerings in materiële vaste activa PGE.....	14
2.3.2 Investerings in materiële vaste activa exclusief PGE.....	15
2.3.3 Investerings in immateriële vaste activa.....	15
2.3.4 Overzicht van de investeringen.....	15
2.3.5 Indicator voor onderinvestering (ISI).....	16
2.3.6 Ontwikkeling van de RAB.....	17
2.3.7 Billijke marge.....	18
2.3.8 Toegestane financieringsmarge (MFC).....	19
2.4 Ontwikkeling van de opbrengsten.....	19
2.4.1 Periodieke tarief.....	20
2.4.2 Subsidies.....	21
2.4.3 Aanverwante activiteiten.....	21
2.4.4 Overige opbrengsten.....	22
2.5 Ontwikkeling van de schuldenlast.....	22
2.6 KPI.....	23
3 Controle van de gerapporteerde saldi voor 2024.....	25
3.1 Afwijzing van onredelijke kosten.....	25
3.1.1 Onredelijke oninbare vorderingen.....	25
3.1.2 Boetes.....	26
3.1.3 Schadevergoeding RENOTEC.....	27
3.2 Afwijzing van kosten zoals voorzien in de methodologie.....	27
3.2.1 Afschrijving van de MFC.....	27
3.2.2 Kosten van toegestane maar niet gefactureerde verbruiken.....	27
3.3 Stimulerende regulering – saldo op de beheersbare kosten.....	28
3.3.1 Controle van de berekening van het plafond van de CGAFE.....	29

3.3.2	Controle van de berekening van het plafond van de variabele CGSFE	30
3.3.3	Controle van de berekening van het maximum van de specifieke CGSFE's	31
3.3.4	Saldo op beheersbare kosten	32
3.4	Niet-beheersbare saldi	33
3.4.1	Saldo van niet-beheersbare kosten	33
3.4.2	Saldo van de indexatieverschillen bij de berekening van het maximum van de CG	34
3.4.3	Saldo van de variaties in de opbrengsten	34
3.4.4	Saldo van de CAPEX-wijzigingen	34
3.4.5	Totaal goedgekeurd niet-beheersbaar saldo	35
3.5	Fonds voor tariefregulering	35
4	Overige controles	36
4.1	Controle op de toepassing van de beslissing achteraf 2023	36
4.1.1	Voorwaarden voor het niet herzien van afgewezen bedragen	36
4.1.2	Opname van het reguleringsfonds in de balans	36
4.1.3	Verslag over innovatieve projecten	36
4.2	Controle van de rentabiliteit van aanverwante activiteiten	36
4.3	Controle van de bijdragen van VIVAQUA aan HYDRALIS	37
4.4	Controle van de factuurgegevens	38
4.4.1	Controle van de volumes	38
4.4.2	Controle van de facturatie-eenheden	39
4.4.3	Conclusies van de specifieke controle	40
4.5	Controle van eenmalige tarieven	40
5	Beslissingen	41
6	Algemene reserves	42
7	Beroep	42
8	Bijlagen	43

Lijst van afbeeldingen

Tabel 1: vergelijking tussen verwachte en werkelijke afwijkingen voor de 3 nieuwe CNG-installaties	12
Tabel 2: investeringen in materiële vaste activa exclusief PGE in 2024	15
Tabel 3: gerealiseerde investeringen in 2024	16
Tabel 4: berekening van de ISI-indicator voor het jaar 2024	17
Tabel 5: Cumulatieve ISI-indicator 2023-2024	17
Tabel 6: berekening van de billijke marge voor 2024	18
Tabel 7: theoretische periodieke inkomsten gerapporteerd door VIVAQUA voor de gedistribueerde volumes in 2024	20
Tabel 8: berekening van de af te wijzen MFC-afschrijving in 2024	27
Tabel 9: indexcijfer dat is gehanteerd voor de berekening van het plafond van de CGAFE	29
Tabel 10: berekening van het CGAFE-plafond voor 2024	29
Tabel 11: berekening van het plafond voor 2024 van de variabele energie-CGSFE	30
Tabel 12: Ex-postberekening van het plafond voor 2024 van het CGSFE voor ondernemers	31
Tabel 13: Totaalplafond variabele CGSFE 2024	31
Tabel 14: berekening van het plafond voor specifieke CGSFE-uitkeringen in 2024	32

Tabel 15: berekening van het saldo op beheersbare kosten 2024	32
Tabel 16: saldo van de niet-beheersbare kosten	34
Tabel 17: saldo van indexatieverschillen bij de berekening van het plafond van de beheersbare kosten.....	34
Tabel 18: niet-beheersbaar saldo van de variatie in opbrengsten	34
Tabel 19: Saldo verandering CAPEX	34
Tabel 20: totaal van de niet-beheersbare saldi	35
Tabel 21: reguleringsfonds per 31-12-2024	35
Tabel 22: schattingen van het verbruik op basis van de SAP-cijfers	38
Tabel 23: verschillende methoden voor het schatten van de verbruikte volumes	39
Tabel 24: aantal niet-huishoudelijke facturatie-eenheden	39
Figuur 1: uitsplitsing van de kosten voor 2024 per activiteitsgebied	9
Figuur 2: uitsplitsing van de lasten voor 2024 per activiteitscategorie	10
Figuur 3: ontwikkeling van de kosten per regelgevingsklasse	11
Figuur 4: Overzicht van de effecten op de gereguleerde kosten in 2024	13
Figuur 5: ontwikkeling van de voor 2024 geplande investeringen volgens de PPI's	14
Figuur 6: uitsplitsing van de RAB per 31-12-2024 per activiteit	18
Figuur 7: uitsplitsing van de begrote en gerealiseerde opbrengsten in 2024	19
Figuur 8: uitsplitsing van de in 2024 uitbetaalde subsidies	21
Figuur 9: uitsplitsing van de opbrengsten uit aanverwante activiteiten	22
Figuur 10: uitsplitsing van de overige inkomsten die in 2024 zijn ontvangen	22
Figuur 11: ontwikkeling van de schuld van VIVAQUA	23
Figuur 12: Mechanisme van de stimulerende regulering op beheersbare kosten	33

Lijst van afkortingen

AIG	Activiteit van algemeen belang
BE	Brussel Leefmilieu
EIB	Europese Investeringsbank
CA	Raad van Bestuur
AV	Beheersbare kosten
CGAFE	Beheersbare kosten met efficiëntiefactor
CGSFE	Beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor
CNG	Niet-beheersbare kosten
EBITDA	Winst vóór rente, belastingen, afschrijvingen en amortisatie
FTE	Voltijdsequivalent
FPS	Gezamenlijk Pensioenfonds
FSMA	Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten
CPI	Consumentenprijsindex
IS	Sociale interventie
MFC	Toegestane financieringsmarge
OCE	Ordonnantie Water
OFF	Organisme voor de financiering van pensioenen
PGE	Waterbeheerplan
PPI	Meerjareninvesteringsplan
PTI	Voorlopig tariefvoorstel 2022-2026
PTA	Bijgewerkt tariefvoorstel 2023-2026
RAB	<i>Regulated Asset Base</i>
RBC	Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Samenvatting

Deze beslissing heeft betrekking op de derde controle van de tariefsaldi van VIVAQUA, uitgevoerd door BRUGEL, en heeft betrekking op het boekjaar 2024. Het heeft tot doel de werkelijke kosten en inkomsten van de exploitant te controleren en deze te vergelijken met de begrote kosten en inkomsten, waarbij het resulterende verschil (saldo) vervolgens door BRUGEL wordt gevalideerd en verdeeld tussen VIVAQUA en de gebruiker overeenkomstig de voorschriften van de tariefmethodologie. BRUGEL heeft er met name op toegezien dat kosten die als onredelijk worden beschouwd, niet ten laste van de gebruiker worden gebracht.

In dit verband, **in overeenstemming met zijn beslissing over het boekjaar 2023, wijst BRUGEL voor het boekjaar 2024 5.000.000 € aan onredelijke kosten af, die betrekking hebben op oninbare vorderingen als gevolg van het gebrekkige beheer door VIVAQUA bij de implementatie van de nieuwe SAP ISU-software.** Deze afwijzingen worden toegevoegd aan het reguleringsfonds als schuld van VIVAQUA aan de gebruiker. Nog steeds in overeenstemming met zijn beslissing inzake de controle van het boekjaar 2023 zal BRUGEL bij de komende controles onredelijke kosten in verband met de implementatie van de SAP ISU-software blijven identificeren.

De controle over het boekjaar 2024 was met name gericht op de basisgegevens die voor de facturering worden gebruikt, namelijk de verbruiksvolumes (voor het variabele tarief) en de factureringseenheden (voor het vaste tarief).

BRUGEL heeft vastgesteld dat de gegevens over de in 2024 verbruikte volumes niet worden afgetrokken van de bij de gebruiker daadwerkelijk gemeten hoeveelheden, en dit als gevolg van een SAP-probleem dat zich sinds 2022 voordoet en momenteel door VIVAQUA wordt opgelost. BRUGEL heeft bovendien vastgesteld dat VIVAQUA niet in staat was om antwoord te geven op bepaalde vragen over de facturatie-eenheden. Deze hadden met name betrekking op het aantal niet-huishoudelijke meters per kaliber.

BRUGEL plaatst dan ook voorbehoud bij de bedragen van de tariefsaldo's van de periodieke inkomsten die VIVAQUA sinds 2022 rapporteert, en behoudt zich het recht voor deze in toekomstige controles achteraf te corrigeren.

Bovendien verzoekt BRUGEL **VIVAQUA om zo spoedig mogelijk, en in het bijzonder vóór de indiening van het oorspronkelijke tariefvoorstel voor 2027-2031, aan te tonen dat zij beschikt over correcte, betrouwbare en verifieerbare gegevens die als basis dienen voor de facturering (namelijk de volumes, het aantal woningen en het aantal meters per kaliber).**

Ten slotte is BRUGEL, gezien de gegevens waarover zij momenteel beschikt, van mening dat **bepaalde aspecten met betrekking tot de betrouwbaarheid van de facturering door VIVAQUA verder moeten worden versterkt, teneinde het vertrouwensniveau volledig te versterken. Bijgevolg zal BRUGEL uiterlijk bij de ex-postcontrole van 2026 een gerichte controle van de facturering van VIVAQUA uitvoeren door middel van een analyse van de interne audits die VIVAQUA heeft uitgevoerd of zal uitvoeren, en indien nodig door middel van een door BRUGEL in opdracht gegeven audit.**

Bovendien was het boekjaar 2024 het tweede jaar waarin de door VIVAQUA gevraagde uitzonderlijke tariefverhoging voor de periode 2023-2026 van toepassing was. VIVAQUA voerde voor dit verzoek aan dat de uitzonderlijke inflatoire context het onmogelijk maakte om de geplande investeringen te realiseren en vroeg daarom om een tariefverhoging. **BRUGEL heeft echter voor het tweede opeenvolgende jaar kunnen vaststellen dat, ondanks de toegekende tariefverhoging en voor het tweede opeenvolgende jaar, de door VIVAQUA in 2024 gerealiseerde investeringen (111 miljoen euro) lager lagen dan het Meerjareninvesteringsplan 2021-2026 (PPI 21-26), dat als basis diende voor de oorspronkelijke tariefberekening (141 miljoen euro voorzien in 2021 voor de investeringen in 2024, in euro's van 2024). BRUGEL stelt eveneens vast dat de door VIVAQUA voorziene investeringsbedragen in de loop van de meerjareninvesteringsplannen afnemen.**

Bezorgd over de vaststelling dat er sprake is van structurele onderinvestering, heeft BRUGEL voor het tweede jaar op rij een brief gestuurd aan Brussel-Leefmilieu en de Regering, waarin het zijn analyse van het PPI 26-31 samenvat. **Gezien de structurele onderinvestering stelt BRUGEL zich in haar hoedanigheid van toezichthouder op de waterprijs vragen bij de onredelijke afwenteling van de investeringslasten op toekomstige generaties.**

BRUGEL zal gedurende deze reguleringsperiode het bedrag aan gerealiseerde investeringen opvolgen en dit vergelijken met de tariefverhoging die aan VIVAQUA is toegekend voor de periode 2023-2026. Deze opvolging zal gebeuren aan de hand van een indicator voor onderinvestering.

Dat gezegd zijnde, heeft BRUGEL kunnen vaststellen dat VIVAQUA bepaalde verzoeken van BRUGEL uit de ex-postbeslissing 2023 heeft uitgevoerd, namelijk:

- De invoering van een duidelijke boekhoudkundige regel voor het afschrijven van onbetaalde facturen als oninbaar;
- De hervatting van een volledige invorderingsprocedure vanaf 01/07/2025
- De opname van het reguleringsfonds in de balans van VIVAQUA.

BRUGEL juicht deze ontwikkelingen toe en moedigt VIVAQUA aan om haar inspanningen ter verbetering van haar incassoprocedure voort te zetten. Daarnaast benadrukt BRUGEL ook de goede beheersing door VIVAQUA van het beheer van haar energie-aankopen in 2024, in een context die nog steeds complex is.

Samenvattend vertoont het boekjaar 2024 van VIVAQUA gereguleerde kosten (vóór aftrek van de geactiveerde productie) ten bedrage van 497,5 miljoen euro in 2024, tegenover een begrote 478,5 miljoen euro. Het verschil (een saldo van 19 miljoen euro) wordt verminderd met:

- de hierboven genoemde onredelijke kosten ten bedrage van 5 miljoen euro voor 2024;
- met het verschil (11 miljoen euro) tussen de verwachte opbrengsten (359 miljoen euro) en de gerealiseerde opbrengsten (370 miljoen euro);
- het saldo op de geactiveerde productie (-4,4 miljoen euro);
- van de volgens de methodologie verwachte afwijzingen (1 miljoen euro) (gederfde inkomsten door het niet in rekening brengen van toegestane verbruiken, afschrijving van de MFC en van de herwaarderingsmeerwaarde).

Het aldus verkregen saldo (6,3 miljoen euro) wordt *uiteindelijk* als volgt verdeeld overeenkomstig de tariefmethodologie:

- **2.591.827 euro wordt als verlies toegewezen aan het boekhoudkundig resultaat van VIVAQUA;**
- **3.754.524 euro wordt toegewezen aan het reguleringsfonds als schuld van de gebruiker aan VIVAQUA.**

Aangezien het reguleringsfonds op 01/01/2024 een bedrag van -20.645.654 euro vertoont als schuld van VIVAQUA aan de gebruiker (zie beslissing van de controle 2023), **stelt deze beslissing het saldo van het reguleringsfonds vast op -16.891.130 €¹ als schuld van VIVAQUA aan de gebruiker op 31/12/2024.**

¹ -16.891.130 € = -20.645.654 € + 3.754.524 €

1 Inleiding

De reguleringssaldi worden gedefinieerd als het verschil dat voor elk jaar van de reguleringsperiode wordt vastgesteld tussen enerzijds de geraamde kosten zoals opgenomen in de goedgekeurde begroting en de gerapporteerde werkelijke kosten, en anderzijds de geraamde inkomsten zoals opgenomen in de goedgekeurde begroting en de gerealiseerde inkomsten. Deze beslissing heeft betrekking op de controle van genoemde saldi met betrekking tot het boekjaar 2024.

1.1 Wettelijke grondslag

Artikel 39/2, 18°, van de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een kader voor het waterbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna „kaderbesluit water” genoemd) bepaalt het volgende:

« [...] het positieve of negatieve saldo tussen de gerapporteerde kosten (met inbegrip van de in punt 12 bedoelde vergoeding) en de jaarlijks door de waterbedrijven tijdens een tariefperiode geboekte inkomsten wordt door hen elk jaar op transparante en niet-discriminerende wijze berekend. Dit jaarlijkse saldo wordt gecontroleerd en gevalideerd door Brugel, die bepaalt op welke wijze het wordt afgetrokken van of toegevoegd aan de aan de gebruikers doorberekende kosten, of toegewezen aan het boekhoudkundig resultaat van de waterbeheerder.»

Op basis van dit artikel heeft BRUGEL dus tot taak de reguleringssaldi jaarlijks te controleren en te valideren, alsook te bepalen of dit saldo wordt afgetrokken van of toegevoegd aan de aan de gebruikers doorberekende kosten, en/of het wordt toegewezen aan het boekhoudkundig resultaat van de exploitant.

De tariefmethodologie van VIVAQUA definieert in punt 5 meer in detail de reguleringssaldi en de behandeling ervan.

Dit document voldoet aan de verplichtingen die uit de voorgaande bepalingen voortvloeien voor de reguleringssaldi van 2024.

1.2 Achtergrond van de procedure

- Overeenkomstig punt 6.2 van de tariefmethodologie hebben BRUGEL en VIVAQUA op 26 september 2025 een overeenkomst ondertekend betreffende de procedure (en het bijbehorende tijdschema) voor de ex-postcontrole van 2024.
- Overeenkomstig bovengenoemde overeenkomst heeft VIVAQUA op 14 augustus 2025 de documenten die haar jaarverslag over 2024 vormen, aan BRUGEL toegezonden.
- BRUGEL heeft op 2 oktober 2025 per e-mail een reeks vragen en verzoeken om aanvullende informatie verzonden.
- Op 17 en 25 november 2025 ontving BRUGEL van VIVAQUA de antwoorden op de vragen die op 2 oktober 2025 waren verzonden.
- Op 5 december 2025 heeft BRUGEL een tweede verzoek om aanvullende informatie verzonden. VIVAQUA heeft hierop op 5 januari en 19 januari 2026 geantwoord.
- Op 30 januari 2026 heeft BRUGEL zijn ontwerpbeslissing aan VIVAQUA toegezonden om eventuele materiële fouten op te sporen.
- VIVAQUA heeft op 11/02/2026 en 18/02/2026 haar opmerkingen over het ontwerp van de beslissing aan BRUGEL toegezonden.

- De raad van bestuur van BRUGEL heeft deze beslissing op 25/03/2026 goedgekeurd

Daarnaast hebben er verschillende werkvergaderingen plaatsgevonden tussen de teams van BRUGEL en VIVAQUA. Deze hadden zowel betrekking op de antwoorden op de gestelde vragen als op de interpretaties van de methodologie en de ontwikkeling van het kostenrapportagemodel. BRUGEL spreekt zijn waardering uit voor de inspanningen van VIVAQUA om een goede samenwerking te waarborgen.

1.3 Volledigheid van de ontvangen stukken

In punt 7.2 van de tariefmethodologie worden alle documenten, rapporten en gegevens opgesomd die aan BRUGEL moeten worden bezorgd, zodat de saldi kunnen worden gevalideerd.

Alle beschikbare documenten zijn in elektronische vorm aan BRUGEL overhandigd en voldoen aan de voorschriften van de methodologie. De ontvangen stukken zijn:

- De gegevens die vereist zijn volgens het rapportagemodel zoals gedefinieerd in punt 7.2 van de methodologie, met inbegrip van de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar 2024;
- De bijlagen bij de rapportagesjablonen zoals gedefinieerd in punt 7.2 van de methodologie, met inbegrip van met name de jaarrekeningen van de dochterondernemingen
- De notulen van de verschillende vergaderingen van de auditcomités die in 2024 hebben plaatsgevonden;
- De notulen van de verschillende vergaderingen van de Raad van Bestuur van VIVAQUA die in 2024 hebben plaatsgevonden;

In het kader van de verzoeken om aanvullende informatie heeft VIVAQUA de volgende documenten aan BRUGEL toegezonden:

- De overige informatie en bijlagen die werden gevraagd in de verzoeken om aanvullende informatie die aan VIVAQUA werden verzonden.

2 Analyse van het boekjaar 2024

Om de reguleringsaldi te kunnen controleren en eventueel een deel ervan te kunnen afwijzen (zie paragraaf 3.1), wordt in de paragrafen 2.1 en 2.2 een kostenanalyse uitgevoerd.

Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan de gerealiseerde investeringen (paragraaf 2.3), aangezien de financiering daarvan deels wordt gedekt in de vorm van een toegekende financieringsmarge (MFC, zie paragraaf 2.3.8).

De ontwikkeling van de opbrengsten van VIVAQUA ten opzichte van de ex-ante begrotingsprognose in het PTI wordt geanalyseerd in paragraaf 2.4. Aangezien de financiering van VIVAQUA een bron van zorg is, met name vanwege de omvang van haar schuldenlast, wordt deze geanalyseerd in paragraaf 2.5.

Ten slotte wordt de rapportage van de door BRUGEL geïntroduceerde KPI's van type 1 beschreven in paragraaf 2.6.

2.1 Uitsplitsing van de kosten per perimeter en activiteitscategorie

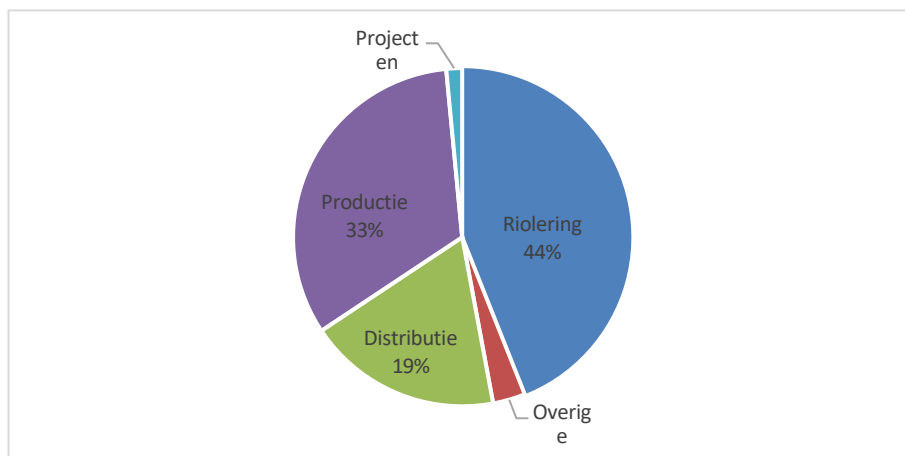
Dit hoofdstuk heeft tot doel de uitsplitsing van de kosten van VIVAQUA te analyseren vanuit twee invalshoeken.

2.1.1 Uitsplitsing per bedrijfs onderdeel

De tariefmethodologie bepaalt dat de kosten van VIVAQUA analytisch worden onderverdeeld in vijf activiteitsdomeinen:

- 1) De productie, bestaande uit de deelgebieden waterwinning, transport en opslag, alsook distributie;
- 2) De distributie;
- 3) Afvalwaterzuivering, bestaande uit de deelgebieden riolering en verzamelkanalen, en buffering en regulering van stromen/overstromingsbeheersing;
- 4) Innovatieve projecten;
- 5) Overige activiteiten.

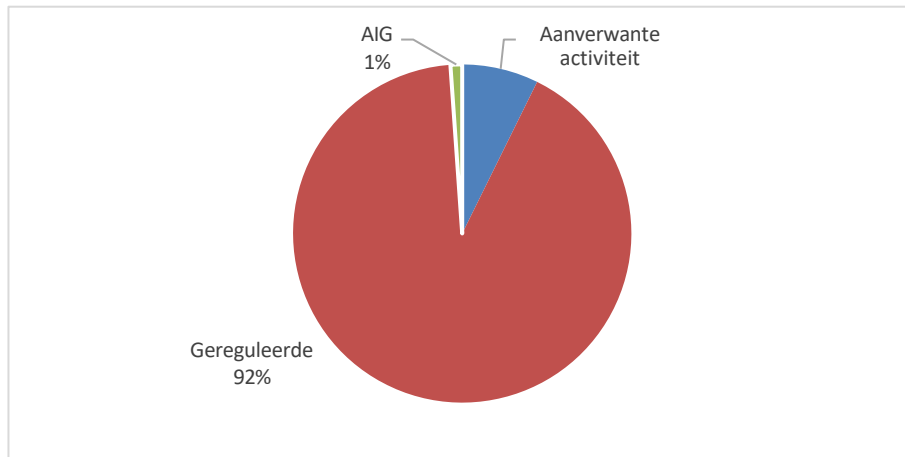
De verdeling van de kosten in 2024 over deze vijf onderdelen is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: uitsplitsing van de kosten voor 2024 per activiteitsgebied

2.1.2 Uitsplitsing per activiteitscategorie

De tariefmethodologie voorziet in een indeling van de gereguleerde activiteiten van de exploitant – dat wil zeggen de activiteiten waarvan de kosten door de gereguleerde tarieven kunnen worden gedekt – in drie categorieën: directe gereguleerde activiteiten, aanverwante activiteiten en activiteiten van algemeen belang (AIG). Figuur 2 geeft een overzicht van de uitsplitsing van de kosten per activiteitsgebied.

Figuur 2: uitsplitsing van de kosten in 2024 per activiteitscategorie

Zoals vastgelegd in de tariefmethodologie zijn de rechtstreeks gereguleerde activiteiten de activiteiten die de exploitant in de sector uitvoert om de in de ordonnantie (en, in voorkomend geval, de uitvoeringsbesluiten daarvan) omschreven openbaredienstverplichtingen te vervullen, en die aan hem zijn toegewezen of die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van deze taken. Deze activiteiten vertegenwoordigen het overgrote deel van de kosten.

Aanverwante activiteiten zijn activiteiten die nauw verband houden met een of meer van de openbare dienstverleningstaken die bij de ordonnantie of via een vastgestelde algemene belangenverklaring aan de exploitant zijn toevertrouwd. De groothandel in water is veruit de belangrijkste aanverwante activiteit, aangevuld met andere activiteiten die minder omvangrijk zijn in termen van financiële opbrengsten, waaronder met name de exploitatie van het kasteel van Modave, de controle en het onderhoud van brandkranen, wateranalyse, studies, diensten en werkzaamheden voor rekening van derden. De tariefmethodologie bepaalt dat deze activiteiten, om als nevenactiviteiten te worden aangemerkt en in de toegestane inkomsten te worden opgenomen, aan verschillende criteria moeten voldoen. De controle hierop vindt plaats in paragraaf 4.2, waar BRUGEL wijst op het ontbreken van de rapportage van de kosten die verband houden met bepaalde nevenactiviteiten.

Ten slotte omvatten de AIG alle activiteiten die op het grondgebied van Brussel of ten behoeve van de Brusselse gemeenschap worden uitgevoerd, die bij wet of regelgeving zijn vastgelegd, of waarvan de uitoefening rechtstreeks voortvloeit uit een van de taken die de exploitant heeft en/of die zonder tegenprestatie kunnen worden uitgevoerd. In 2024 waren er drie: de inning van bijdragen voor het Sociaal Waterfonds en de storting daarvan aan de OCMW's, de stortingen aan het Internationaal Solidariteitsfonds, en de particuliere regenwaterbekkens.

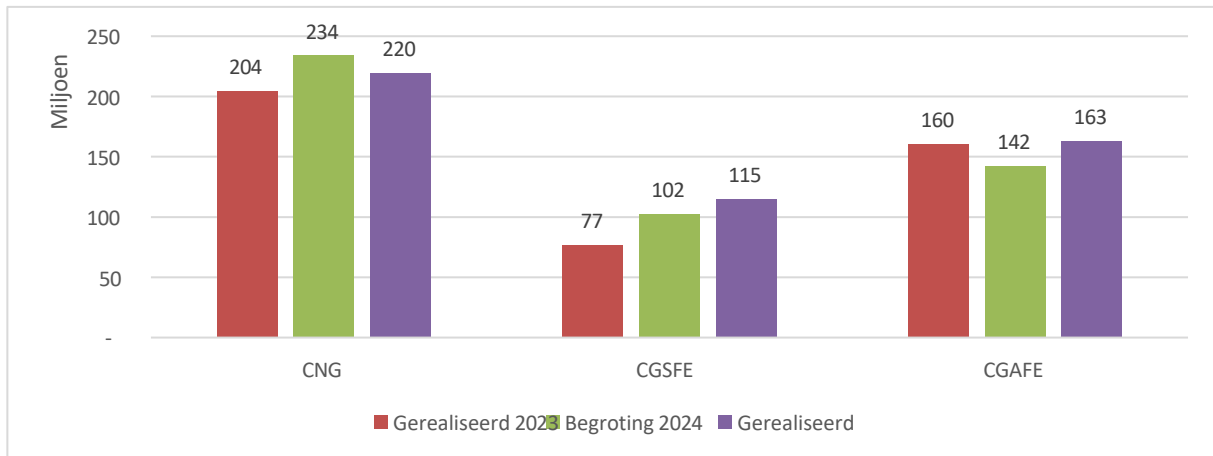
2.2 Evolutie van de gereguleerde kosten per regelgevingsklasse

Naast de indeling naar hoofdactiviteiten zijn de kosten vooraf ook gedetailleerder uitgesplitst per kostenpost, overeenkomstig punt 2 van de tariefmethodologie. Elk van deze kostenposten is vervolgens ingedeeld in een van de volgende drie reguleringsklassen:

- 1) Beheersbare kosten met efficiëntiefactor (CGAFE): kostenposten waarop de exploitant zowel op globaal als op eenheidsniveau directe controle kan uitoefenen.
- 2) Beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor (CGSFE): kostenposten waarover de exploitant directe controle kan uitoefenen op het niveau van de kosten per eenheid, maar niet op het globale niveau.
- 3) Niet-beheersbare kosten (CNG): kostenposten waarover de exploitant geen directe controle heeft.

Opgemerkt moet worden dat deze verschillende kostenklassen zowel OPEX- als CAPEX-kosten bevatten, omdat VIVAQUA bij het opstellen van het oorspronkelijke tariefvoorstel voor 2022-2026 niet in staat was deze kosten uit te splitsen. Bijgevolg moet de geactiveerde productie worden afgetrokken van de som van deze gereguleerde kosten om tot de door de tarieven gedekte toegestane opbrengst te komen, en moet dienovereenkomstig een saldo van de CAPEX-variantie worden berekend (zie subparagraaf 3.4.4).

De ontwikkeling van de verschillende categorieën van gereguleerde kosten (ten opzichte van de gerealiseerde cijfers van 2023 en de begroting voor 2024) wordt weergegeven in figuur 3. In totaal bedroegen de gereguleerde kosten (vóór aftrek van de geactiveerde productie) in 2024 497.449.496 €, een stijging ten opzichte van zowel de prognoses (478.464.404 €) als de gerealiseerde cijfers voor 2023 (440.998.272 €).

Figuur 3: ontwikkeling van de kosten per regelgevingsklasse

Deze ontwikkelingen zijn het gevolg van verschillende factoren die in 2024 samenkomen; een gedetailleerde analyse hiervan wordt gegeven in de onderstaande subparagrafen 2.2.1 tot en met 2.2.4.

2.2.1 Belangrijkste mutaties in de CGAFE

De CGAFE's overtreffen de prognoses met 21 miljoen euro, voornamelijk als gevolg van de volgende ontwikkelingen:

- De CGAFE voor "consultancy" is met € 7 miljoen gestegen ten opzichte van de prognoses (€ 15,3 miljoen versus € 8,3 miljoen), voornamelijk als gevolg van de ontwikkeling van het cockpitproject en de ondersteuning van de commerciële en IT-afdelingen;
- De CGAFE voor personeelskosten² overschrijden de prognoses met 3,9 miljoen euro (118,5 miljoen euro versus 114,6 miljoen euro);
- De CGAFE „Goederen“ ligt € 2,8 miljoen boven de prognoses (€ 11,8 miljoen tegenover € 9 miljoen);
- De CGAFE "verhuur" overtreft de prognoses met +2,3 miljoen euro (3,2 miljoen euro tegenover 0,9 miljoen euro). Dit verschil is toe te schrijven aan het feit dat in de geraamde bedragen geen rekening is gehouden met de "AMIBLU"-kosten, die overeenkomen met de huur- en licentiekosten voor de apparatuur die nodig is voor de productie van rompen;

2.2.2 Belangrijkste mutaties in de CGSFE

De aanzienlijke stijging van de CGSFE ten opzichte van de prognoses (+12 miljoen euro) wordt veroorzaakt door de opvallende stijging van de CGSFE 'oninbare vorderingen' (23 miljoen euro tegenover 3,7 miljoen euro zoals voorzien). Deze stijging vloeit voort uit de massale overgang van oude vorderingen naar oninbare vorderingen, als gevolg van de nieuwe boekhoudregel die VIVAQUA in haar jaarrekening 2024 heeft ingevoerd. BRUGEL juicht deze wijziging toe, die een van de verzoeken van BRUGEL was die werden geformuleerd in het kader van de afwijzingen in de beslissing van de ex-postcontrole 2023 (zie paragraaf 4.1)

De CGSFE's voor "aannemers" zijn weliswaar aanzienlijk gestegen ten opzichte van 2023 (70,3 miljoen euro tegenover 54,3 miljoen euro), maar blijven onder de ramingen (77,4 miljoen euro). De onderinvestering, die in 2023 bijzonder groot was,

² Inclusief salarissen, vergoedingen, werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen en overige personeelskosten

gaat dus (in mindere mate) door in 2024. Een meer gedetailleerde analyse van de investeringen wordt gegeven in paragraaf 2.3.

Ten slotte heeft BRUGEL met betrekking tot de CGSFE-lekkage vastgesteld dat de volumeberekeningen die leiden tot de bepaling van het werkelijke verliesvolume, onvoldoende betrouwbaar waren (zie paragraaf 4.4). Bijgevolg besluit BRUGEL de ex-postwaarde van de CGSFE-lekkage op 0 € vast te stellen. BRUGEL moedigt VIVAQUA aan om zijn inspanningen ter beperking van de lekkages voort te zetten, maar kan hierover pas een aanbeveling doen zodra er weer voldoende betrouwbare gegevens beschikbaar zijn.

2.2.3 Belangrijkste mutaties in de CNG's

De daling van de CNG ten opzichte van de ramingen (-14 miljoen euro) is voornamelijk toe te schrijven aan drie nieuwe, niet-beheersbare kosten die zijn opgenomen in het geactualiseerde tariefvoorstel 2023-2026 (PTA), namelijk:

- De voorziening voor afwijkingen in de indexering van het CGAFE-budget, begroot op 19.675.950 €;
- De voorziening voor afwijkingen in de CNG, begroot op 8.031.983 €;
- De marge voor het naleven van de EIB-ratio's, begroot op 5.702.402 euro.

Zoals aangekondigd in de beslissing tot goedkeuring van de PTA, is de ex-post gerealiseerde waarde van deze drie opgerichte CNG's op nul gesteld, hetgeen het anticipatiemechanisme weerspiegelt en de facto een saldo creëert dat tegengesteld is aan de begrote waarden van deze drie CNG's, voor een totaalbedrag van -33.410.335 €. Dit saldo wordt overigens gecompenseerd (en zelfs overschreden) door de in 2024 geconstateerde werkelijke afwijkingen in de indexering van de CGAFE-begroting en de werkelijke afwijkingen van de CNG's in 2024. De daadwerkelijk geconstateerde marge voor de naleving van de EIB-ratio's in 2024 is overigens (zeer) klein. De afstemming van de PTA lijkt dus bijzonder goed te zijn uitgevoerd (afgezien van het feit dat de belangrijkste doelstelling ervan niet is gehaald, namelijk de realisatie van de geplande investeringen, zie paragraaf 2.3.5).

	Saldo van de 3 CNG's van de PTA-prognose	Gerealiseerd 2024
Indexering van het budget van de CGAFE	-19.675.950 €	+17.641. ⁴³⁶³
Verschillen CNG	-8.031.983 €	+16.367. ^{780 € 4}
Marge voor naleving van EIB-ratio's	-5.702.402 €	+1.580. ^{563 €5}
TOTAAL	-33.410.335 €	+35.589.778 €

Tabel 1: vergelijking tussen verwachte en werkelijke verschillen voor de 3 nieuwe CNG-projecten

In 2024 zijn er nog drie andere opmerkelijke ontwikkelingen op het gebied van CNG:

- De financieringslasten zijn met € 5,9 miljoen hoger dan geraamd (€ 28,9 miljoen tegenover € 23 miljoen), als gevolg van stijgende rentetarieven door de macro-economische context en toegepast op een aanzienlijke schuld (zie paragraaf 2.5);
- De pensioenlasten zijn met +6,2 miljoen euro hoger uitgevallen dan geraamd (27,7 miljoen euro tegenover 21,4 miljoen euro), als gevolg van het door de FSMA goedgekeurde herstelplan (zie paragraaf 4.3).
- De afschrijvingen zijn met € 3,2 miljoen hoger dan geraamd (€ 58,7 miljoen tegenover € 55,5 miljoen), als gevolg van de start van de afschrijving van het SAP ISU-project (niet opgenomen in de ramingen).

³ Zie paragraaf 3.3.1 voor de details van de berekening

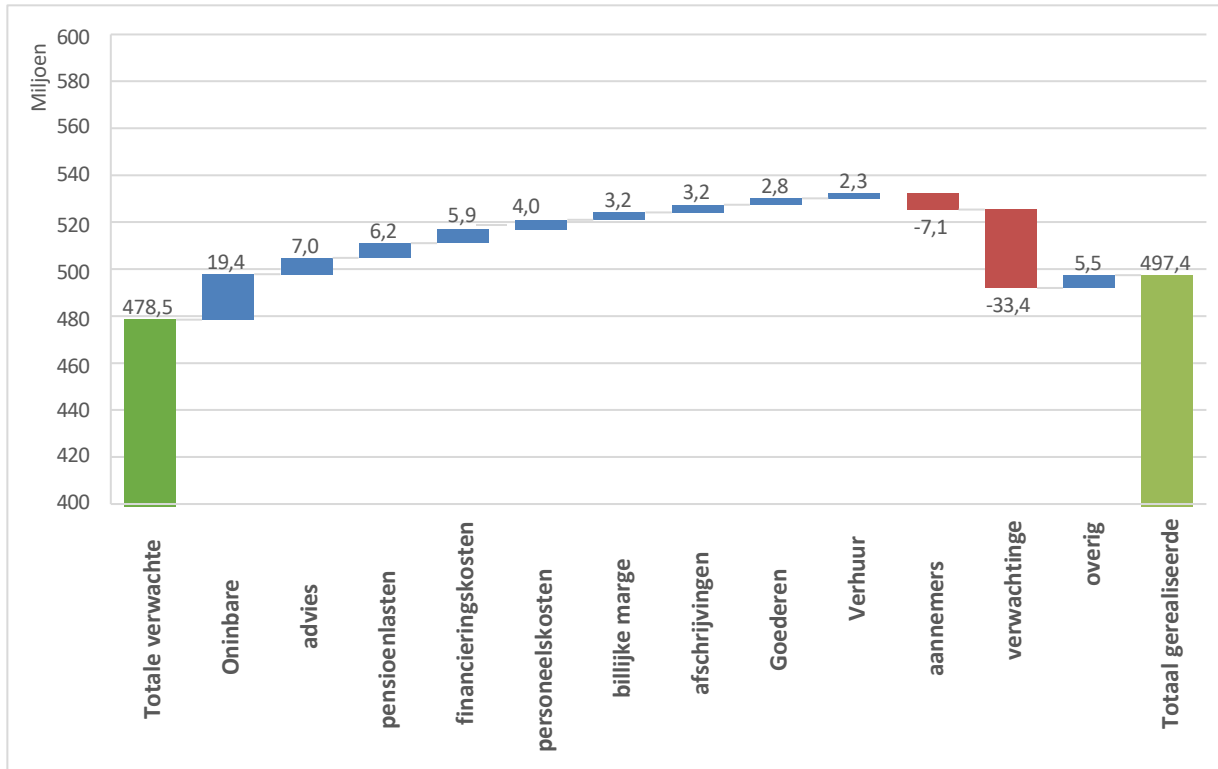
⁴ Verschil tussen de werkelijke CNG-cijfers voor 2024 en de begrote CNG-cijfers voor 2024 (exclusief de drie CNG-cijfers die in PTA zijn vastgesteld, exclusief MFC, ME en innovatie)

⁵ Werkelijke EBITDA-marge voortvloeiend uit het verschil tussen de EIB-ratio EBITDA/schuldendienst in 2024 (1,10) en de contractuele ratio (1,09)

De ontwikkelingen van de eigenvermogensmarge en de toegekende financieringsmarge, twee bijzonder belangrijke CNG's, worden respectievelijk geanalyseerd in paragraaf 2.3.7 en 2.3.8.

2.2.4 Samenvatting van de ontwikkelingen in de gereguleerde kosten in 2024

Figuur 4 geeft een overzicht van de verschillende effecten die in de voorgaande subparagrafen zijn beschreven, en laat zien dat de werkelijke gereguleerde kosten in 2024 dus € 19 miljoen hoger waren dan de begrote kosten.

Figuur 4: overzicht van de effecten op de gereguleerde kosten in 2024

2.3 Ontwikkeling van de investeringen

Dit hoofdstuk heeft tot doel de dekking door de tarieven van de verschillende investeringen die VIVAQUA in 2024 heeft gedaan, te analyseren aan de hand van de afschrijvingen. Het gaat om investeringen in materiële vaste activa in het kader van het Waterbeheerplan (PGE)⁶, in materiële vaste activa buiten het PGE en in immateriële vaste activa. Om deze tariefcontrole te kunnen uitvoeren, worden deze investeringen vergeleken met de investeringen die enerzijds in het tariefvoorstel en anderzijds in het PPI voor het betreffende jaar zijn geprojecteerd.

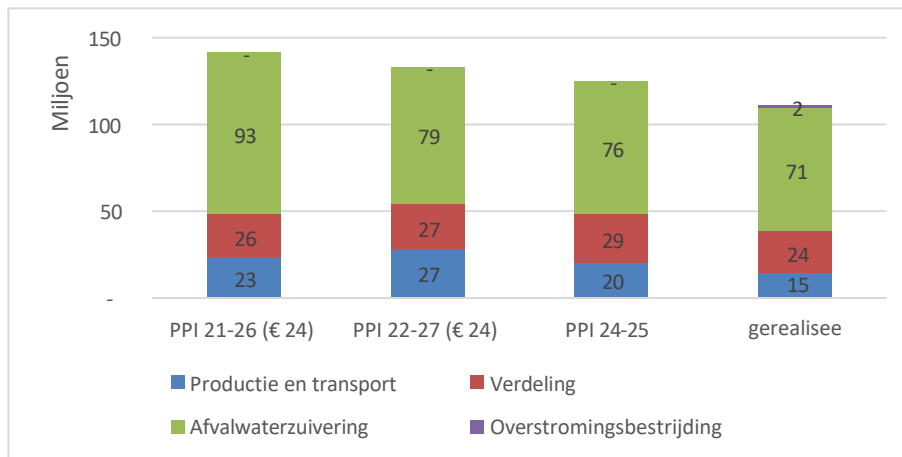
De investeringen worden jaarlijks toegevoegd aan de gereguleerde activabasis (of *Regulated Asset Base* – RAB), die als berekeningsgrondslag dient voor de vergoeding van het door VIVAQUA geïnvesteerde kapitaal in de vorm van de kosten van de billijke marge. Een hoofdstuk zal gewijd zijn aan de analyse hiervan, en een ander hoofdstuk zal gewijd zijn aan de analyse van een andere belangrijke kost die eveneens verband houdt met de investeringen: de toegekende financieringsmarge (MFC).

⁶ Het Waterbeheerplan is het planningsinstrument van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat bedoeld is als een geïntegreerd en globaal antwoord op alle uitdagingen in verband met waterbeheer

2.3.1 Investerings in materiële vaste activa PGE

In het oorspronkelijke tariefvoorstel van VIVAQUA werden de investeringen in materiële vaste activa („PGE”⁷ voor de reguleringsperiode begroot op basis van het laatste meerjareninvesteringsplan (PPI) dat door de regering is goedgekeurd, namelijk het PPI 2021-2026. Hoewel de OCE bepaalt dat VIVAQUA jaarlijks een actualisering van dit PPI moet indienen voor een voortschrijdende periode van zes jaar, heeft VIVAQUA ervoor gekozen om slechts een plan in te dienen dat uitsluitend betrekking heeft op de jaren 2024 en 2025. BRUGEL constateert en betreurt dat VIVAQUA voor het tweede opeenvolgende boekjaar de wettelijke voorschriften niet heeft nageleefd. Brussel-Leefmilieu heeft de regering een negatief advies over het PPI 24-25 gegeven, met name vanwege de ontoereikende ambities van de geplande investeringen.

Dit plan voor 2024-2025 voorzag namelijk in lagere doelstellingen voor 2024 in vergelijking met eerdere plannen (bij constante eurokoersen⁸), en de daadwerkelijke resultaten voor 2024 bleken uiteindelijk nog lager uit te vallen dan de al naar beneden bijgestelde prognoses; zie figuur 5 hieronder.

Figuur 5: ontwikkeling van de voor 2024 geplande investeringen volgens de PPI's

BRUGEL hernieuwt de vaststelling die sinds de ex-postcontrole van 2022 jaarlijks wordt gedaan: de investeringsambities van VIVAQUA nemen in de loop van de investeringsplannen af, en de gerealiseerde investeringen blijven achter bij het laatst goedgekeurde PPI. In 2023 had VIVAQUA de inflatie aangevoerd als reden voor de lagere uitvoering van haar investeringen (ondanks een door BRUGEL goedgekeurd, geactualiseerd tariefvoorstel voor 2023-2026 dat specifiek gericht was op de financiering daarvan); in 2024 voert VIVAQUA het regenachtige weer aan om te rechtvaardigen dat de gerealiseerde investeringen in het rioolnetwerk lager uitvallen dan gepland.

BRUGEL betreurt deze jaarlijks terugkerende constatering van een daling van de investeringen.

Deze negatieve constatering wordt nog versterkt door vier aanvullende contextuele factoren:

- 1) Een van de redenen die VIVAQUA aanvoerde voor de invoering van het PTA 2023-2026 was de stijging van de investeringskosten, wat aanleiding gaf tot een verzoek om tariefverhogingen;
- 2) Het aantal aangelegde/gerenoveerde meter leiding is sterker gedaald dan de daarmee gepaard gaande bedragen in euro's, als gevolg van een sterke inflatie (met name wat betreft de kosten van materialen en arbeid);

⁷ Investerings die nodig zijn voor de uitvoering van het PGE

⁸Een rechtstreekse vergelijking van de PPI's 21-26, 22-27 en 24-25 is niet relevant, aangezien VIVAQUA in haar prognoses 21-26 en 22-27 geen rekening heeft gehouden met de inflatie (zie analyse in de beslissing inzake de ex-postcontrole 2022)

- 3) De methode voor de toerekening van indirecte kosten is in 2022 gewijzigd. Bij ongewijzigde methode zou de daling van de in de PPI's 22-27 en 24-25 geraamde bedragen ten opzichte van het in de PPI 21-26 geraamde bedrag nog ^{sterker zijn geweest};
- 4) De dringende noodzaak voor hernieuwing van het rioolnetwerk, waarvan VIVAQUA 225 km heeft ingedeeld in risicocategorieën 4 en 5 (de hoogste).

De door VIVAQUA verwachte vermindering van de voor 2023 geplande investeringen, in combinatie met een verzoek om een tariefverhoging eind 2022 bij BRUGEL, vormde de aanleiding voor de invoering van een indicator voor onderinvestering. De contante waarde hiervan wordt berekend in subparagraaf 2.3.5. Overigens moet worden benadrukt dat het onderhoud van de Pertuis de Senne, met een investeringskost van 1.220.912 € in 2024, deel uitmaakt van het rioolnetwerk. De Senne maakt echter geen deel uit van het rioolnetwerk voor stedelijk afvalwater en BRUGEL behoudt zich dan ook het recht voor om deze activiteit voor latere boekjaren of tariefperiodes te herclassificeren.

2.3.2 Investeringen in materiële vaste activa buiten de PGE

Bij het indienen van het tariefvoorstel had VIVAQUA, naast de investeringen voor de uitvoering van het PGE, ook investeringen in materiële vaste activa „buiten het PGE“ begroot. De daadwerkelijk gerealiseerde bedragen voor 2024 liggen aanzienlijk lager dan de begrote bedragen, zoals blijkt uit tabel 2.

	Tariefvoorstel	Gerealiseerd
Gebouwen	3.142.000 €	750.959
Scheepsrompfabriek	50.000 €	0 €
Subtotaal materiële vaste activa, exclusief PGE	3.192.000 €	750.959
+ Verworven investeringen (apparatuur, meubilair, rollend materieel)	6.089.639	3.598.908
TOTAAL materiële vaste activa exclusief PGE	9.281.639 €	4.349.867 €

Tabel 2: Investeringen in materiële vaste activa, exclusief PGE, in 2024

2.3.3 Investeringen in immateriële vaste activa

VIVAQUA had in haar oorspronkelijke tariefvoorstel geen investeringen in immateriële vaste activa voorzien. In 2024 werden in het kader van het project voor de herziening van de kostenberekening en de bijbehorende operationele toepassingen (waaronder de levenscyclus van de bouwprojecten) “cockpit” bedragen ter waarde van 1.565.554 € geactiveerd als immateriële vaste activa.

2.3.4 Overzicht van de investeringen

De investeringen die in de voorgaande subparagrafen zijn geanalyseerd, zijn samengevat in tabel 3.

	Tariefvoorstel	Gerealiseerd
Materiële vaste activa PGE	117.294.583 €	111.505.867 €

⁹Zie paragraaf 2.3.1 van de ex-postbeslissing 2022 van VIVAQUA voor meer uitleg

Gekapitaliseerde productie exclusief PGE	3.192.000 €	750.959 €
Immateriële vaste activa	0	1.565.554
Subtotaal vaste activa	120.486.583	113.822.380
+ Verworven investeringen	6.089.639 €	3.598.908
TOTAAL investeringen	126.576.222 €	117.421.288

Tabel 3: gerealiseerde investeringen in 2024

Het verschil tussen de gerealiseerde en de geraamde kapitaalinvesteringen leidt tot een onbeheersbaar „CAPEX”-saldo, dat in subparagraaf 3.4.4 nader wordt toegelicht.

2.3.5 Indicator voor onderinvestering (ISI)

Aangezien BRUGEL heeft vastgesteld dat de investeringsambities van VIVAQUA afnamen terwijl VIVAQUA tegelijkertijd de tarieven verhoogde, met name vanwege een toegenomen behoefte aan financiering van investeringen als gevolg van de inflatie, heeft BRUGEL een indicator voor onderinvestering opgenomen in zijn beslissing tot goedkeuring van het PTA 23-26. Deze indicator heeft tot doel om over de gehele periode 2023-2026 de eventuele onderinvestering door VIVAQUA te beoordelen ten opzichte van de ambitieuzere investeringsbedragen van het PPI 21-26, dat als basis diende voor de indiening van het PTA 23-26 door VIVAQUA.

Deze indicator wordt als volgt gedefinieerd:

$$ISI_t = \%CAPEX_t * (1 - \frac{CAPEX_t^{R\acute{e}el}}{CAPEX_t^{Budget\ index\acute{e}}}) - \max [0 ; \%OPEX_t * (\frac{IPC_t^{R\acute{e}el}}{IPC_t^{Budget}} - 1)],$$

waarbij

- waarbij t staat voor het betreffende boekjaar, en loopt van 2023 tot 2026
- $\%CAPEX_t$ komt overeen met het percentage CAPEX voor het jaar t (zie tabel 15 van de beslissing tot goedkeuring van de PTA)
- $CAPEX_t^{Budget\ index\acute{e}}$ komt overeen met de materiële investeringen die voor het jaar t in het PPI 2021-2026 zijn begroot, geïndexeerd aan de hand van de door VIVAQUA in de PTA gehanteerde cumulatieve CPI-prognoses (zie tabel 16 van de beslissing tot goedkeuring van de PTA).
- $CAPEX_t^{R\acute{e}el}$ komt overeen met de materiële investeringen die voor het jaar t zijn gerealiseerd en achteraf zijn vastgesteld
- $\%OPEX_t$ komt overeen met het percentage van de OPEX voor het jaar t, gelijk aan $1 - \%CAPEX_t$
- IPC_t^{Budget} komt overeen met de door VIVAQUA gehanteerde prognoses voor de CPI in het jaar t in bijlage 7 van het MDR van de PTA
- $IPC_t^{R\acute{e}el}$ komt overeen met de werkelijke CPI voor het jaar t, vastgesteld achteraf.

De berekening van de indicator voor het jaar 2024 is ^{weergegeven}¹⁰ in onderstaande tabel 4:

¹⁰ Omwille van de leesbaarheid zijn de componenten van de term $\max[\dots]$ van de indicator niet in de tabel opgenomen; deze term is voor 2024 gelijk aan 0, aangezien de werkelijke inflatie lager is dan de begrote

$\%CAPEX_{2024}$	29,9%
$CAPEX^{Budget\ indexé\ 2024}$	143.833.417 €
$CAPEX^{Réel}_{2024}$	112.256.827 €
ISI_{2024}	6,6%

Tabel 4: berekening van de ISI-indicator voor het jaar 2024

De interpretatie van dit resultaat luidt als volgt: aangezien het werkelijke investeringsniveau lager ligt dan het geplande niveau dat als basis diende voor de vaststelling van de nieuwe tarieven voor 2023, zou 6,6% van de stijging van de toegestane inkomsten voor het jaar ²⁰²⁴¹¹ aan de gebruiker kunnen worden terugbetaald. Zoals hierboven echter is uitgelegd, moet de analyse over de gehele periode 2023-2026 worden uitgevoerd om een eventuele structurele onderinvestering objectief te kunnen vaststellen. Tot op heden vertoont het gecumuleerde resultaat over de periode 2023-2024 een saldo van 4.444.677 €, dat mogelijk aan de gebruiker kan worden terugbetaald.

	2023	2024	Totaal 2023-2024
Tariefverhoging PTA	26.704.407 €	33.410.335 €	60.114.741 €
ISI_t	8,4%	6,6%	7,4%
Onderinvestering	2.249.347 €	2.195.330 €	4.444.677 €

Tabel 5: Cumulatieve ISI-indicator 2023-2024

2.3.6 Ontwikkeling van de RAB

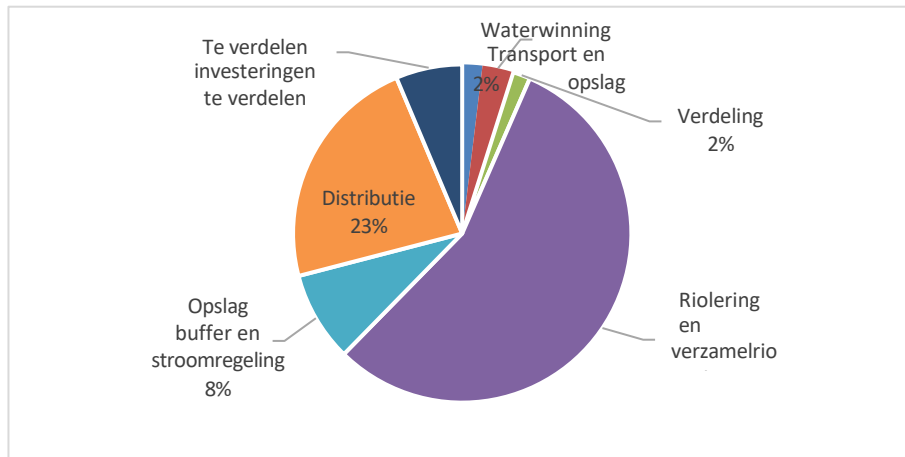
De gereguleerde activabasis (of *Regulated Asset Base*) bestaat uit alle activa die nodig zijn voor de uitoefening van de gereguleerde activiteiten van de exploitant, en vormt de basis voor de berekening van de vergoeding voor het door de exploitant geïnvesteerde nieuwe kapitaal in de vorm van een billijke marge (ME). De RAB is onderverdeeld in twee subgroepen: enerzijds de historische RAB, bestaande uit investeringen die vóór het begin van de eerste reguleringsperiode (hRAB) zijn gedaan en die niet meetellen voor de berekening van de ME, en anderzijds de nieuwe RAB (nRAB).

Per definitie begint de hRAB op 01/01/2024 met de waarde waarmee deze op 31/12/2023 (1.037.494.512 €), en daalt naarmate de historische investeringen worden afgeschreven, om op 31/12/2024 uit te komen op een waarde van de hRAB van 988.553.315 €.

Per definitie begint de nRAB op 01/01/2024 met de waarde waarmee deze op 31/12/2023 is afgesloten (239.702.842 €). Deze waarde evolueert vervolgens in de loop van het jaar 2024, met name op basis van de gerealiseerde investeringen die in Tabel 3 zijn opgenomen. Door deze bij de beginwaarde van de nRAB op 01/01/2024 op te tellen en de afschrijvingen (€ 11.391.009) hierop in mindering te brengen, verkrijgt men de waarde van de nRAB op 31/12/2024, namelijk € 345.733.121.

De totale RAB (som van hRAB en nRAB) evolueert dus van 1.277.197.354 € op 01/01/2024 naar 1.334.266.436 € op 31/12/2024. De samenstelling ervan per activiteit wordt weergegeven in Figuur 6.

¹¹Gelijk aan 33.410.335 €, zie tabel 8 van de beslissing tot goedkeuring van de PTA 23-26

Figuur 6: uitsplitsing van de totale RAB per 31-12-2024 per activiteit

De riolering en verzamelkanalen vertegenwoordigen meer dan de helft van de RAB, wat in overeenstemming is met het aanzienlijke aandeel van recente investeringen in dit werkteerrein. De te verdelen investeringen bestaan voornamelijk uit immateriële vaste activa.

2.3.7 Billijke marge

De billijke marge wordt eenvoudigweg verkregen door een rendementpercentage te vermenigvuldigen met het gemiddelde van de nRAB-waarden aan het begin en het einde van de periode die met eigen vermogen worden gefinancierd. Het door de methodologie voorgeschreven rendementpercentage is het gewogen gemiddelde van de financieringskosten van de exploitant op zijn totale financiële schuldenlast:

$$R = \frac{\sum_{i=0}^t (Dette\ nette\ i * \text{taux d'intérêt } i)}{\sum_{i=0}^t Dette\ nette\ i}$$

Overeenkomstig de methodologie heeft BRUGEL een correctie aangebracht op het rendement dat VIVAQUA in haar rapportmodel voorstelt. De berekening van de billijke marge voor 2024 wordt samengevat in tabel 6.

nRAB op 01/01/2024	239.702.842 €
nRAB op 31/12/2024	345.733.121 €
Aandeel nRAB per 01/01 gefinancierd uit eigen vermogen	63,70%
Aandeel nRAB per 31/12 gefinancierd uit eigen middelen	62,29
Gemiddelde nRAB 2024 gefinancierd uit eigen middelen	184.023.618 €
Toegepast rendementpercentage	2,64
Billijke marge 2024	4.864.265 €

Tabel 6: berekening van de billijke marge voor 2024

Aangezien de billijke marge begroot is op 1.638.538 €, ontstaat er een saldo van 3.225.727 € als schuld van de gebruiker aan VIVAQUA. Dit resultaat kan op het eerste gezicht contra-intuïtief lijken in een context van onderinvestering ten opzichte van het PPI dat als basis diende voor het oorspronkelijke tariefvoorstel. Na analyse blijkt dat dit saldo te wijten is aan een foutieve begrote waarde van de billijke marge,

onder meer veroorzaakt door een foutieve prognose van de RAB door VIVAQUA in haar PTI. BRUGEL had overigens in haar beslissing over de goedkeuring van de PTI twijfels geuit over de juistheid van de prognoses van de RAB en de billijke marge. Aangezien de billijke marge echter niet beheersbaar is, zal de fout automatisch worden gecorrigeerd in de saldi van de verschillende boekjaren.

2.3.8 Toegestane financieringsmarge (MFC)

De MFC werd in de methodologie opgenomen om “de exploitant in staat te stellen de investeringen te doen die nodig zijn voor de uitvoering van zijn gereguleerde activiteiten”. Bij de goedkeuring van het oorspronkelijke tariefvoorstel van VIVAQUA heeft BRUGEL bovendien aanvaard dat de MFC “wordt bepaald met inachtneming van de EIB-ratio's”. De MFC was toen begroot op 24.671.981 € voor 2024. Aangezien de ex-postwaarde van de MFC gelijk is aan de ex-antewaarde overeenkomstig de richtsnoeren die zijn vastgesteld bij de ex-postbeslissing 2023 na overleg tussen BRUGEL en VIVAQUA, bedraagt het saldo van de MFC 2024 0 euro.

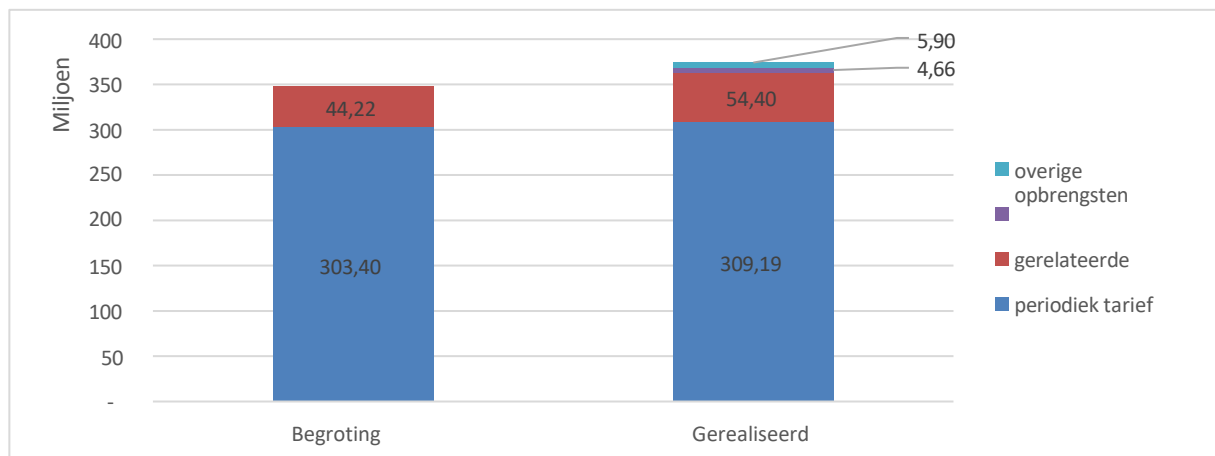
Overeenkomstig hetgeen was besloten bij de goedkeuring van het oorspronkelijke tariefvoorstel door BRUGEL, wordt de afschrijving van de MFC in paragraaf 3.2.1 afgewezen.

2.4 Ontwikkeling van de opbrengsten

Aangezien in paragraaf 2.2 de gereguleerde kosten voor 2024 zijn beschreven, is het nu aangewezen om de opbrengsten te analyseren waarmee deze kosten konden worden gedekt. De periodieke inkomsten worden namelijk als volgt berekend volgens de methodologie:

$$\text{Revenu périodique} = \text{Revenu total} - \text{Revenu non périodique} - \text{Revenu connexe} - \text{subside}$$

waarbij de totale inkomsten overeenkomen met het bedrag van alle gereguleerde lasten. Figuur 7 toont de uitsplitsing van de verschillende categorieën begrote (359.029.405 €) en gerealiseerde (374.145.537 €) opbrengsten voor het jaar 2024. De uitsplitsing is achteraf nauwkeuriger dan vooraf het geval was, aangezien VIVAQUA nu in staat is om de opbrengsten afkomstig van derden nauwkeuriger te volgen.

Figuur 7: uitsplitsing van de begrote en gerealiseerde inkomsten in 2024

Met name de analyse van de ontwikkeling van de niet-periodieke opbrengsten is van belang om te begrijpen of de periodieke tarieven de te dekken gereguleerde kosten te veel of te weinig hebben gefinancierd, en om de reguleringssaldi te bepalen die voortvloeien uit deze over- of onderfinanciering. De volgende subparagrafen geven antwoord op deze vraag.

2.4.1 Periodiek tarief

Overeenkomstig de methodologie worden de volumes van het jaar 2024 die aan de gebruikers worden geleverd, gefactureerd op basis van een vast deel (onafhankelijk van de verbruikte volumes) en een variabel deel (evenredig aan de verbruikte volumes), die beide verschillen naargelang het type gebruiker (huishoudelijk of niet-huishoudelijk) en de activiteit (watervoorziening of riolering). De door VIVAQUA gerapporteerde inkomsten uit de toepassing van de periodieke tarieven zijn samengevat in tabel 7:

Type gebruiker	Tariefcomponent	Watervoorziening	Afvalwater	TOTAAL
Huishoudelijk	Vast tarief (excl. btw)	16,02 €	16,61 €	32,63 €
	Facturatie-eenheden	530.769	530.769	530.769
	Vaste inkomsten	8.502.319 €	8.817.776 €	17.320.094 €
	Variabel tarief (excl. btw)	2,13 €/m ³	2,21 €/m ³	4,34 €/m ³
	Verbruikte volumes 2024	38.821.808 m ³	38.821.808 m ³	
	Variabele inkomsten	82.771.026 €	85.700.973 €	168.471.999 €
	TOTAAL binnenlands	91.273.344 €	94.518.749 €	185.792.093 €
Niet-huishoudelijk	Vast tarief (excl. btw)	16,02 €	16,61 €	32,63 €
	Facturatie-eenheden	117.757	117.757	117.757
	Vaste inkomsten	1.886.334 €	1.956.321 €	3.842.655 €
	Variabel tarief (excl. btw)	2,60 €/m ³	2,68 €/m ³	5,28 €/m ³
	Verbruikte volumes 2024	21.672.683 m ³	22.053.872 m ³ ¹²	
	Variabele inkomsten	56.348.975 €	58.082.790 €	114.431.765 €
	TOTAAL niet-huishoudelijk	58.235.309 €	61.060.698 €	119.296.006 €
TOTAAL	Verbruikte volumes 2024	60.494.491 m³	60.875.680 m³	
	Totale periodieke inkomsten	149.508.653 €	155.579.447 €	305.088.099 €

Tabel 7: door VIVAQUA gerapporteerde theoretische periodieke inkomsten voor de geleverde volumes in 2024

BRUGEL heeft echter vastgesteld dat de door VIVAQUA gerapporteerde volumes schattingen zijn waarvan de kwaliteit twijfelachtig is (zie paragraaf 4.4) en dat de in Tabel 7 gepresenteerde variabele inkomsten derhalve een best-estimate tot op heden zijn (opgesteld door VIVAQUA). BRUGEL geeft

¹² Waarvan 381.189 m³ aan volumes afkomstig van zelfproducenten en verwerkt in het rioolnetwerk

eveneens bedenkingen bij de betrouwbaarheid van de door VIVAQUA opgegeven facturatie-eenheden, en bijgevolg bij de vaste inkomsten die in Tabel 7 worden weergegeven.

Aangezien de periodieke inkomsten begroot waren op 303.395.841 €, resulteert dit in een saldo van -1.692.258 € (een schuld van VIVAQUA aan de gebruiker ten bedrage van 1.692.258 €).

BRUGEL heeft zich bij de berekening van de saldi met betrekking tot de periodieke tarieven dus gebaseerd op best-estimates. Voor de volgende ex-postcontroles

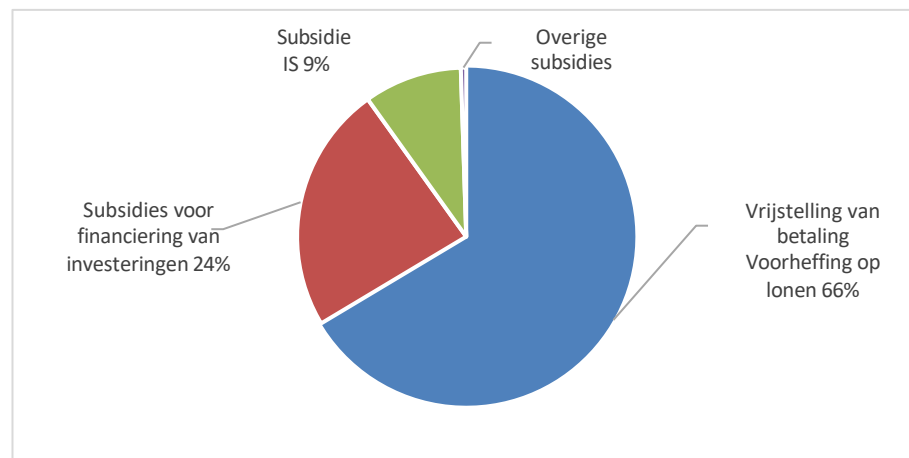
- VIVAQUA verzocht aan te tonen dat haar gegevens die als basis dienen voor de berekening van de saldi in verband met de periodieke tarieven, correct, betrouwbaar en verifieerbaar zijn;
- behoudt zich het recht voor om de opbrengstensaldi van de boekjaren 2022 tot en met 2024 te corrigeren op basis van genoemde correcte gegevens.

Ten slotte moeten twee elementen worden benadrukt met betrekking tot periodieke tarieven die niet door VIVAQUA zijn gefactureerd en door BRUGEL zijn vastgesteld:

- VIVAQUA brengt de door de gemeenten bij de brandkranen afgenomen waterhoeveelheden nog niet in rekening, wat leidt tot een berekend inkomstenderving die door BRUGEL in paragraaf 3.2.2.1 wordt weerlegd.
- VIVAQUA heeft bevestigd dat het geen kosten in rekening brengt voor grondwaterverlaging, in tegenstelling tot wat is bepaald in artikel 107 van de algemene voorwaarden (zie paragraaf 3.2.2.2).

2.4.2 Subsidies

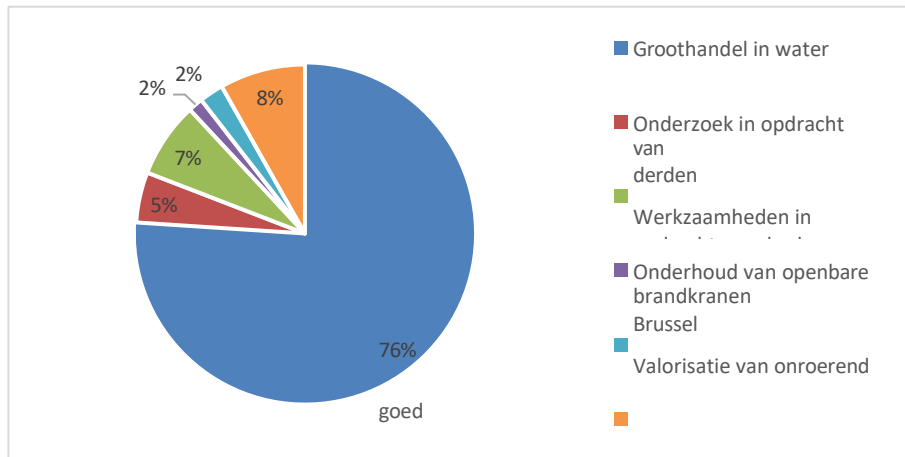
VIVAQUA heeft subsidies gerapporteerd die moeten worden toegewezen aan het reguleringsjaar 2024 voor een bedrag van 4.657.540 €. De uitsplitsing daarvan is weergegeven in figuur 8.

Figuur 8: uitsplitsing van de in 2024 uitbetaalde subsidies

2.4.3 Aanverwante activiteiten

De aanverwante activiteiten van VIVAQUA brachten in 2024 54.398.338 € op, tegenover de vooraf begrote 44.215.118 €, wat resulteerde in een saldo van 10.183.220 € als schuld van VIVAQUA aan de gebruiker. Zoals weergegeven in figuur 9 is het overgrote deel van de opbrengsten uit aanverwante activiteiten afkomstig uit de groothandelsverkoop van water. Om redenen van commerciële vertrouwelijkheid geeft BRUGEL hier geen details over de opbrengsten uit de groothandelsverkoop van water per contract.

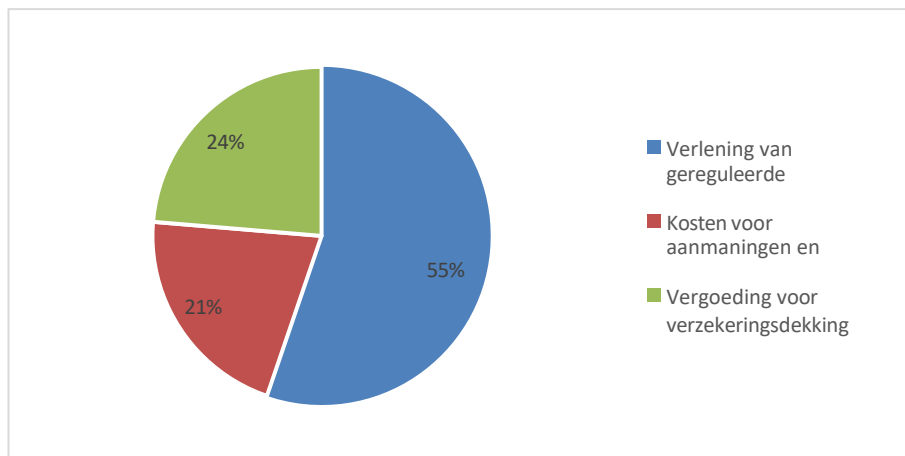

Figuur 9: uitsplitsing van de opbrengsten uit aanverwante activiteiten

Aangezien aanverwante activiteiten in principe een positief financieel saldo moeten vertonen, wordt deze controle uitgevoerd in paragraaf 4.1.

2.4.4 Overige opbrengsten

Naast de periodieke inkomsten, subsidies en opbrengsten uit aanverwante activiteiten heeft VIVAQUA in 2024 nog andere opbrengsten ontvangen ten bedrage van 5.901.773 € (een stijging ten opzichte van de 5.112.946 € in 2023). De uitsplitsing hiervan wordt weergegeven in figuur 10.

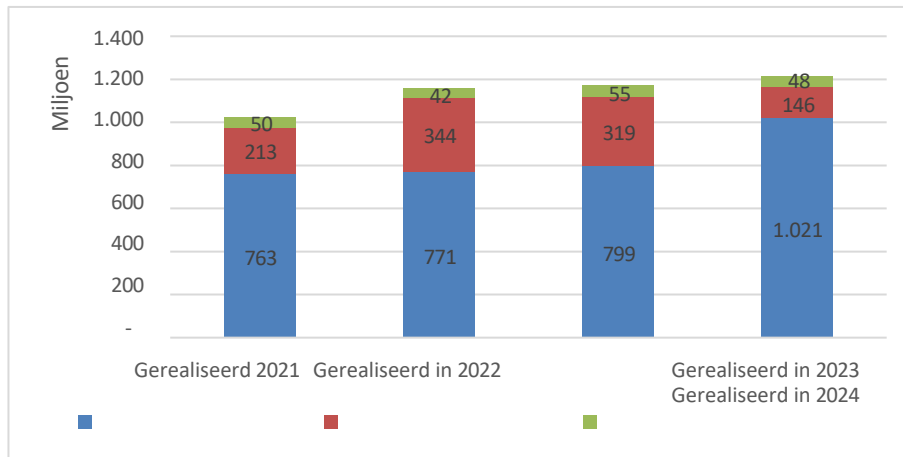

Figuur 10: uitsplitsing van de overige inkomsten in 2024

De gereguleerde en diverse dienstverlening omvat zowel inkomsten uit eenmalige tarieven als inkomsten uit onroerend goed, terugvorderingen van kosten, enz. De controle van de eenmalige tarieven wordt besproken in paragraaf 4.5. De opbrengsten uit aanmanings- en dagvaardingskosten blijven stijgen (1.244.781 € tegenover 943.682 € in 2023 en 91.000 € in 2022), als gevolg van de geleidelijke hervatting van de invorderingsprocedure sinds de tweede helft van 2023.

2.5 Ontwikkeling van de schuldenlast

De schuldenlast van VIVAQUA bedraagt op 31/12/2024 1.214.752.631 €, een stijging ten opzichte van 2023, zoals weergegeven in figuur 11. De schuldenlast is sinds 2021 met +18,5% gestegen.

Figuur 11: ontwikkeling van de schuld van VIVAQUA

De belangrijkste verandering in 2024 is de aanzienlijke verschuiving van een deel van de kortlopende schulden naar langlopende schulden. VIVAQUA heeft aan BRUGEL bevestigd dat al haar schuldfinanciering sinds 2024 uitsluitend langlopend is. VIVAQUA heeft met name begin 2024 een bedrag van 135 miljoen euro opgenomen uit het derde financieringsprogramma van de EIB om de kortlopende verplichtingen om te zetten in langlopende verplichtingen. De 146 miljoen euro aan schulden met een looptijd van één jaar of langer die in de balans van 2024 zijn opgenomen, bestaan dus voornamelijk uit handelsschulden, belastingschulden en schulden met een looptijd van meer dan één jaar die in de loop van het jaar vervallen.

De schuldenlast blijft zorgwekkend hoog in verhouding tot het eigen vermogen van VIVAQUA en vertoont opnieuw een stijgende lijn na een stabilisatie in 2023. BRUGEL herhaalt zijn vaststelling over de precare balansstructuur van VIVAQUA, zoals uiteengezet in de ex-postcontroles van 2022 en 2023 en in de beslissing tot goedkeuring van de tariefverhoging voor 2023-2026.

2.6 KPI

De lijst met voorlopige indicatoren waarnaar in punt 3.2 van de methodologie wordt verwezen, is herzien op basis van een meerjarig samenwerkingsproject tussen BRUGEL en VIVAQUA. BRUGEL heeft vervolgens het rapportageschema gevalideerd voor de technisch-economische indicatoren die door VIVAQUA vanaf 2023 worden gerapporteerd. Dit werk heeft het mogelijk gemaakt een lijst op te stellen van indicatoren die relevant zijn voor het toezicht op de werking van de sector, wat noodzakelijk is voor de tariefcontrole. Bovendien zijn deze indicatoren ook nuttig voor VIVAQUA, aangezien zij van deze samenwerking met BRUGEL heeft geprofiteerd om bepaalde gegevens en indicatoren die nuttig zijn voor de interne monitoring te (her)definiëren. Ondanks de talrijke en constructieve gesprekken tussen BRUGEL en VIVAQUA, die tot doel hadden de indicatoren en gegevens te valideren, moet echter worden vastgesteld dat bepaalde waarden die in de KPI-rapportage worden vermeld, niet identiek zijn aan die welke elders worden gerapporteerd en dus afkomstig zijn van weinig robuuste monitoringprocessen. In afwachting van verduidelijkingen en verbeteringen van VIVAQUA zijn bepaalde brongegevens door BRUGEL dan ook als ongeldig beoordeeld voor het jaar 2024.

De officiële rapportage van de technisch-economische indicatoren door VIVAQUA vond dus plaats op 25 juni 2025. Deze door VIVAQUA in 2024 gerapporteerde gegevens zijn noodzakelijk voor de berekening en interpretatie van de indicatoren van niveau 1. In 2026 zullen ook andere indicatoren (niveau 2) door de exploitant moeten worden gerapporteerd.

Deze indicatoren worden op de website van BRUGEL gepubliceerd in een jaarlijks observatorium van de ^{watersector}¹³. Helaas bevat het observatorium van 2024 drie indicatoren waarvan de waarden niet zijn bijgewerkt voor 2024, aangezien de gegevens over de verkochte volumes in RBC niet geldig zijn.

Dankzij de gerapporteerde gegevens, met name de historische waarden sinds 2019, heeft BRUGEL vandaag echter een nauwkeuriger beeld van de activiteiten van VIVAQUA en haar prestaties in 2024. Aangezien er momenteel geen tariefstimulansen aan de indicatoren zijn gekoppeld, worden de waarden ervan in deze beslissing niet geanalyseerd.

⁽¹³⁾ [Observatorium van de watersector 2024](#)

3 Controle van de gerapporteerde saldi voor 2024

Nu de ontwikkelingen van het boekjaar 2024 zijn geanalyseerd, is het doel van dit hoofdstuk voortaan om de afwijzing van kosten die als onredelijk worden beschouwd te motiveren, alvorens de reguleringssaldi te berekenen. Volgens afspraak worden kosten met een positief teken weergegeven en opbrengsten met een negatief teken. Eveneens volgens afspraak:

- Een positief saldo resulteert in een schuld van de gebruiker aan VIVAQUA;
- Een negatief saldo resulteert in een schuld van VIVAQUA aan de gebruiker.

3.1 Afwijzing van onredelijke kosten

Overeenkomstig de tariefmethodologie en meer bepaald bijlage 1 daarvan, getiteld „Door BRUGEL toegepaste criteria om het onredelijke of nutteloze karakter van de elementen van het totale inkomen van de distributienetbeheerder te beoordelen” (hierna „bijlage met afwijzingscriteria” genoemd)¹⁴, mogen beheersbare en niet-beheersbare kosten (en kostenbesparingen) slechts ex ante en ex post aan de tarieven worden toegerekend voor zover BRUGEL deze niet heeft afgewezen wegens hun onredelijk of nutteloos karakter; dit aspect wordt beoordeeld in het licht van de correcte uitvoering van de taken die de wet- of regelgeving aan de exploitant oplegt, en in het bijzonder het handhaven of verbeteren van de veiligheid, de efficiëntie en de betrouwbaarheid van het net of de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten. Het onredelijke of nutteloze karakter van bepaalde kosten, dat de afwijzing ervan rechtvaardigt, wordt uitdrukkelijk gemotiveerd. Onverminderd de tariefmethodologie van BRUGEL bepaalt de bijlage met afwijzingscriteria dat de elementen van de totale inkomsten¹⁵ die aan een of meer (sub)afwijzingscriteria voldoen, als onredelijk of nutteloos kunnen worden beschouwd.

3.1.1 Onredelijke oninbare vorderingen

BRUGEL heeft in deze ex-postcontrole de analyse voortgezet van de onredelijke kosten die verband houden met de vastgestelde tekortkomingen in het beheer van het SAP IS-U-project en de daaruit voortvloeiende factureringsproblemen. Omwille van de volledigheid wordt deze analyse, hoewel deze reeds bekend is bij VIVAQUA, opgenomen in een vertrouwelijke bijlage bij deze beslissing. BRUGEL is van mening dat de kosten die strikt voortvloeien uit de tekortkomingen bij de implementatie in principe onredelijk zijn, aangezien zij hun oorsprong vinden in de daarin opgenomen bevindingen, en dat zij moeten worden afgewezen. BRUGEL past deze benadering toe om te voorkomen dat deze onredelijke kosten uiteindelijk door de gebruikers worden gedragen.

Op basis van een studie die in samenwerking met SIA Partners werd uitgevoerd (en eveneens bij deze beslissing is gevoegd) en in overleg met VIVAQUA, had BRUGEL vastgesteld dat de factureringsproblemen bij VIVAQUA en het daaropvolgende achterwege blijven van een volledige incassoprocedure voor onbetaalde facturen zouden leiden tot de volgende bedragen aan oninbare vorderingen:

- Voor facturen die vóór 2022 zijn uitgereikt: 5.000.000 € toe te schrijven aan het niet-opstarten van een volledige incassoprocedure;
- Voor facturen die na 2022 (inclusief) zijn uitgereikt: 16.207.451,25 euro, toe te schrijven aan de factureringsproblemen die zich hebben voorgedaan sinds de problematische go-live van SAP IS-U op 15 november 2021, alsook aan het niet-opstarten van een volledige incassoprocedure.

BRUGEL had aangekondigd dat deze bedragen voortaan zouden worden afgewezen naarmate VIVAQUA de openstaande vorderingen als oninbaar zou boeken. Daartoe had BRUGEL VIVAQUA verzocht om in toekomstige ex-postcontroles een uitsplitsing te verstrekken van de bedragen die in het boekjaar als oninbaar zijn geboekt, uitgesplitst per jaar van uitgifte van de bijbehorende facturen.

¹⁴<https://www.brugel.brussels/publication/document/notype/2021/fr/Les-criteres-rejet-Vivaqua.pdf>

¹⁵ Ongeacht hun indeling op basis van het al dan niet beheersbare karakter ervan

Anderzijds verbindt BRUGEL zich ertoe om in de toekomst het bedrag van deze afschrijvingen van oninbare vorderingen in verband met factureringsproblemen en de daaropvolgende niet-hervatting van een volledige invorderingsprocedure voor onbetaalde facturen niet opnieuw te beoordelen, op voorwaarde dat aan de volgende twee voorwaarden wordt voldaan:

- i. Het bestaan van een ononderbroken invorderingsprocedure die voldoet aan de beste praktijken.
- ii. De invoering van een nauwkeurige waarderingsregel voor oninbare vorderingen die in overeenstemming is met de beste praktijken¹⁶.

BRUGEL is in deze ex-postcontrole begonnen te beoordelen of de invorderingsprocedure voldoende in overeenstemming is met de beste praktijken en of de waarderingsregel voldoende nauwkeurig is (zie paragraaf 4.1.1). BRUGEL zal bij de volgende ex-postcontroles blijven toezien op de correcte toepassing van deze procedures en regels.

De hierboven genoemde raming van de onredelijke oninbare vorderingen die moeten worden afgewezen, is uitgevoerd op basis van een aanvaardbaar percentage oninbare vorderingen van 4% van het gefactureerde bedrag van het jaar, zoals vastgesteld in dezelfde studie van SIA Partners. Aangezien het door VIVAQUA vooraf voorgestelde percentage voor de berekening van het budgettaire traject van de oninbare vorderingen en de berekening van het ex-postplafond 1,5 % bedroeg, had BRUGEL, gezien de conclusies van de studie van SIA PARTNERS, ermee ingestemd dit te verhogen tot 4 %.

Gezien het bovenstaande, waarvan de uitgangspunten reeds waren uiteengezet in de ex-postbeslissing ²⁰²³¹⁷, en rekening houdend met het feit dat VIVAQUA in 2024 een bedrag van

- 23.040.522,62 € afgeschreven als oninbaar met betrekking tot facturen die vóór 01/01/2022
- 0 € met betrekking tot facturen die na 01/01/2022 zijn uitgereikt

BRUGEL schrijft voor het boekjaar 2024 een bedrag van 5.000.000 € af. Dit bedrag vormt een schuld van VIVAQUA aan de gebruiker die is opgenomen in het reguleringsfonds.

3.1.2 Boetes

Overeenkomstig criterium 2a van bijlage 1 bij de tariefmethodologie worden de boetes afgewezen. Aangezien VIVAQUA voor het boekjaar

- 4.992,76 € aan niet-afrekbare boetes ten laste van VIVAQUA (diverse overtredingen, verkeersboetes);
- 18.737,5 € aan administratieve boetes (aan Brussel-Mobiliteit wegens niet-naleving van de voorschriften van de ordonnantie van 3 juli 2008 betreffende wegwerkzaamheden).

BRUGEL verwerpt derhalve een bedrag van 23.730 €, dat als onredelijk wordt beschouwd.

¹⁶ Informatie verstrekt door VIVAQUA aan BRUGEL op 17/01/2025 met betrekking tot de beoogde werkwijzen:

- "in de jaarrekening 2024 zal een specifieke waarderingsregel met betrekking tot oninbare vorderingen worden opgenomen; - een eerste voorstel is voorgelegd aan het Auditcomité en aan de accountant, die het hebben goedgekeurd; - deze regel zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan onze raad van bestuur; - en zal, indien van toepassing, worden toegepast en opgenomen in ons financieel verslag over 2024. - In de huidige vorm voorziet het voorstel voor een waarderingsregel in het afschrijven van onbetaalde facturen die ouder zijn dan drie jaar en waarvoor geen nageleefd afbetalingsplan of lopende beslaglegging op onroerend goed bestaat."

¹⁷ Beslissing 315 van BRUGEL van 11/03/2025

3.1.3 Schadevergoeding RENOTEC

BRUGEL heeft vastgesteld dat VIVAQUA voor het boekjaar 2024 een schadevergoeding heeft betaald aan aannemer RENOTEC. Deze schadevergoeding werd uitgekeerd nadat de aannemer zich had beroepen op uitzonderlijke omstandigheden in verband met de neerslag, die een negatieve invloed hadden op zijn bouwplaatsen en uiteindelijk op zijn omzet, overeenkomstig het bestek en de wet op de overheidsopdrachten. BRUGEL vraagt zich af of deze praktijk wel relevant is, gezien de verschillende mogelijke technische en juridische oplossingen.

Concreet verzoekt BRUGEL VIVAQUA om andere oplossingen te zoeken dan het vergoeden van een eventuele inkomstenderving, met name door in voorkomend geval een herziening van het contract te overwegen (bijvoorbeeld door de looptijd ervan te verlengen en/of door in grotere investeringen te voorzien). BRUGEL zal de eventuele vergoedingen die VIVAQUA in de toekomst betaalt, nauwlettend volgen.

3.2 Afschrijving van kosten volgens de methodologie

3.2.1 Afschrijving van de MFC

Overeenkomstig beslissing 181 van 7 december 2021 verwerkt BRUGEL de afschrijving van de MFC jaarlijks achteraf. In het verlengde van de achteraf genomen beslissing voor 2023 en in overeenstemming met de richtlijnen die in overleg met VIVAQUA zijn vastgesteld, wordt de afschrijving van de MFC toegepast tegen een tarief van 1,5%. De afschrijving van de MFC 2024 wordt dan ook als volgt berekend:

MFC ex-post 2022	16.237.137 €
MFC ex-post 2023	21.567.726 €
MFC ex-post 2024	24.671.981 €
Gecumuleerde MFC	62.476.845 €
Afschrijvingspercentage	1,5%
Af te schrijven MFC	937.153

Tabel 8: berekening van de af te schrijven MFC-afschrijving in 2024

3.2.2 Kosten van toegestaan maar niet gefactureerd verbruik

3.2.2.1 Hydranten

In punt 1.2.2.4 van de toelichting bij de methodologie staat dat „de activiteit [waterlevering via brandkranen in openbare en particuliere gebieden of via openbare watertappunten in de RBC]¹⁸ onderworpen zal zijn aan een apart tarief en dat de kosten stelselmatig zullen worden afgewezen zolang deze volumes niet worden gefactureerd of de activiteit niet als een AIG is geclassificeerd“. BRUGEL stelt vast dat de volumes van de brandkranen in 2024 niet door VIVAQUA zijn gefactureerd. Bijgevolg verwerpt BRUGEL in dit boekjaar de inkomstenderving in verband met deze volumes. Voor dit boekjaar 2024 gebruikt BRUGEL de marginale kosten van Tailfer voor de waardering van de bijbehorende volumes, bij gebrek aan een andere parameter die in overleg met de exploitant is vastgesteld. BRUGEL behoudt zich het recht voor om bij latere controles het niet-huishoudelijke tarief te gebruiken voor de waardering van deze volumes, indien BRUGEL vaststelt dat VIVAQUA uiterlijk in 2026 geen daadwerkelijke facturering aan de gemeenten heeft gestart.

⁽¹⁸⁾ De volumes in verband met douches en openbare drinkfonteinen worden voor dit boekjaar opgenomen onder de verliezen

Het volume van het toegestane maar niet-gefactureerde verbruik wordt gerapporteerd op basis van metingen van meters of, *bij gebrek aan meters*, op basis van een *volumeschatting* (punt 4.2.5.1 van de methodologie). De volumes die door de gemeenten uit brandkranen worden onttrokken, samen met de watervolumes die nodig zijn voor werkzaamheden aan het netwerk en voor brandbestrijding, maken deel uit van de "*toegestane maar niet-gefactureerde*" volumes. De watervolumes die nodig zijn voor werkzaamheden aan het netwerk en voor brandbestrijding worden momenteel geschat op respectievelijk 12.000 m³ en 7.000 m³.

Sinds de indiening van haar tariefvoorstel heeft VIVAQUA in verschillende gemeenten projecten opgezet om de uit de brandkranen stromende waterhoeveelheden te meten. De cijfers voor 2024, gebaseerd op 16 gemeenten, maken een eerste schatting mogelijk die BRUGEL bereid is te gebruiken. Het geschatte volume voor de gehele RBC bedraagt dus 9.497 m³. BRUGEL moedigt VIVAQUA aan om de inspanningen voort te zetten om de registratie van het werkelijke verbruik door de gemeenten te consolideren. BRUGEL is dan ook van mening dat de verbruikte, toegestane maar niet-gefactureerde volumes 28.497 m³ bedragen (12.000 m³ + 7.000 m³ + 9.497 m³), wat neerkomt op een totale afwijzing van 11.017 €.

3.2.2.2 Grondwaterafvoer

Wat het grondwaterbetrokken water betreft, heeft VIVAQUA verklaard dat zij dit water niet kan factureren bij gebrek aan informatie over de onttrekkingsvergunningen, die niet door BRUXELLES-ENVIRONNEMENT zou zijn doorgegeven. Na navraag bij BRUXELLES-ENVIRONNEMENT blijkt dat VIVAQUA niet actief om deze informatie heeft gevraagd. BRUGEL is van mening dat deze volumes in rekening moeten worden gebracht, overeenkomstig de OCE en de algemene voorwaarden van VIVAQUA.

BRUGEL heeft op basis van de door BRUXELLES-ENVIRONNEMENT verleende onttrekkingsvergunningen een theoretisch maximumvolume van ongeveer 1.160.000 m³¹⁹ in 2024 kunnen ramen. Indien dit volume zou worden gefactureerd tegen het niet-huishoudelijk afvalwatertarief, zou dit in 2024 leiden tot een inkomstenderving van 3.108.800 € voor VIVAQUA.

BRUGEL verzoekt VIVAQUA dan ook om:

- 1) BRUGEL een gemotiveerd voorstel voor te leggen voor een specifiek tarief voor de facturering van dit afvoerwater;**
- 2) Actief bij BRUSSEL-OMGEVING de informatie op te vragen met betrekking tot de onttrekkingsvergunningen;**
- 3) De effectieve facturering van het genoemde grondwater te starten.**

Indien BRUGEL bij toekomstige ex-postcontroles vaststelt dat deze verzoeken niet zijn nageleefd, behoudt BRUGEL zich het recht voor om de inkomstenderving af te wijzen op grond van de afwijzingscriteria van de methodologie.

3.3 Incentive-regulering – saldo op de beheersbare kosten

Beheersbare kosten zijn per definitie kosten waarvan de exploitant de ontwikkeling geheel of gedeeltelijk rechtstreeks kan beïnvloeden. Het in het regulerende kader voorziene stimulerende reguleringsmechanisme is dan ook van toepassing op deze kostenklasse, waarbij de gerealiseerde waarden voor 2024 worden vergeleken met een plafond, waardoor een saldo op beheersbare kosten ontstaat. Indien het verschil dat uit deze vergelijking voortvloeit minder dan 5% van het plafond bedraagt, wordt de helft van dit verschil teruggestort in het Regelingsfonds en wordt de andere helft toegevoegd aan het resultaat van VIVAQUA (waardoor VIVAQUA wordt gestimuleerd om het plafond te overtreffen). Het deel van het saldo dat meer dan 5% van het plafond bedraagt, wordt volledig in het Regelingsfonds gestort.

¹⁹ 687.337 m³ aan onttrekkingsvergunningen in 2024 voor projecten die in 2024 van start gaan, en een schatting van 472.663 m³ aan onttrekkingsvergunningen in 2024 voor projecten die in 2023 van start gaan.

De beheersbare kosten zijn onderverdeeld in drie regelgevende subcategorieën: beheersbare kosten met efficiëntiefactor (CGAFE), beheersbare kosten zonder variabele efficiëntiefactor (CGSFE variabel) en beheersbare kosten zonder specifieke efficiëntiefactor (CGSFE specifiek). Voor elk van deze drie subcategorieën gelden afzonderlijke regels voor de berekening van het plafond, zoals gespecificeerd in de methodologie, die in de volgende drie subparagrafen worden behandeld.

3.3.1 Controle van de berekening van het plafond voor de CGAFE

Het plafond voor de CGAFE wordt door de methodologie bepaald aan de hand van de volgende iteratieve formule:

$$CGAFE_{t+1}^{R\acute{e}el} = CGAFE_t^{R\acute{e}el} * [1 + (Ic_{t}^{R\acute{e}el} - E_t)]$$

waarbij $CGAFE_t^{R\acute{e}el}$ staat voor „het geheel van de begrote (herindexeerde) beheersbare kosten met efficiëntiefactor voor het jaar t“. De gekozen $index Ic_t$ is een gemiddelde van de gezondheids- en consumentenprijsindexen, gewogen naar het aandeel van de personeelskosten in de begroting van de CGAFE's en het aandeel van de andere CGAFE's.

	Werkelijkheid 2024
Variatie gezondheidsindex	3,29%
Variatie CPI	3,14%
Personeelskosten	118.479.546
Overige CGAFE	44.746.044
Indexeringscoëfficiënt	3,25%

Tabel 9: indexcijfer dat wordt gebruikt voor de berekening van het maximum van de CGAFE

Het plafond van de CGAFE voor 2024 wordt vervolgens verkregen door de hierboven genoemde formule toe te passen met de in Tabel 9 berekende indexeringsindex en de efficiëntiefactor E_t die in de PTI voor het jaar 2024 is gehanteerd (namelijk 0,79%²⁰):

CGAFE-plafond ²⁰²³ ₂₁	155.932.923 €
$Ic_{2024}^{R\acute{e}el}$	3,25%
E_{2024}	0,79%
CGAFE-plafond 2024	159.767.126 €

Tabel 10: berekening van het CGAFE-plafond 2024

Aangezien de begrote CGAFE voor 2024 142.125.690 € bedragen, leidt het verschil tussen dit budget en het in Tabel 10 berekende plafond tot een onbeheersbaar saldo van **17.641.436 €** (schuld van de gebruiker aan VIVAQUA, zie subparagraaf 3.4.2).

²⁰Zie paragraaf 6.7.1 van de beslissing tot goedkeuring van het oorspronkelijke tariefvoorstel (beslissing 181 van BRUGEL van 07/12/2021)

²¹ Zie ex-postbeslissing VIVAQUA 2022 (beslissing 265 van BRUGEL van 19/03/2024)

3.3.2 Controle van de berekening van het plafond van de variabele CGSFE

Het plafond voor variabele CGSFE's wordt volgens de methodologie bepaald aan de hand van de volgende formule:

$$C_{variable}^{Réel}_t = \sum_{i=1}^n (CU_{Budget}^i * Variable^{(réel)}_i)^{Réel}_t + C_{impayé}^{Réel}_t$$

waarbij

- CU_i^{budget} overeenkomt met « de geraamde eenheidskosten voor de kostencategorie « i » voor het betreffende jaar en rekening houdt met de inflatie of enige andere ontwikkeling »
- $Variable^{réel}_i$ staat voor « de werkelijke waarde van de gekozen variabele voor de kostencategorie i ».
- $C_{impayé}^{Réel}_t$ komt overeen met het plafond voor oninbare vorderingen, berekend door een redelijk percentage aan onbetaalde vorderingen, vastgesteld in overleg tussen VIVAQUA en BRUGEL, te vermenigvuldigen met het totale werkelijke bedrag van het gefactureerde verbruik in het jaar t

Slechts twee CGSFE's hadden ex ante een exogene variabele en worden daarom beschouwd als variabele CGSFE's: de kostenpost 'Energie' en de kostenpost 'Aannemers'. De ex-postberekening van het plafond hiervan, evenals van de kosten van onbetaalde vorderingen, wordt behandeld in de volgende subparagrafen.

Plafond van de variabele CGSFE 'Energie'

Het plafond voor de „energiekosten“ is onderverdeeld in vier afzonderlijke subplafonds²²:

- Een plafond voor elk van de drie belangrijkste opvanglocaties, met een begrote eenheidskost die gelijk is aan het referentieverbruik voor 2021. Deze eenheidskost blijft gedurende de gehele periode ongewijzigd. De exogene variabele die aan elk van de drie belangrijkste opvanglocaties is gekoppeld, is de energiekost (in €/kWh) vermenigvuldigd met het door elke locatie geproduceerde volume.
- Een extra „kunstmatig“ plafond dat het resterende deel van de energiekosten vertegenwoordigt waarvoor VIVAQUA niet verantwoordelijk is. De begrote eenheidskosten bedragen dan ook 1 en de exogene variabele is simpelweg de kosten in €.

Er moet nog worden benadrukt dat de begrote eenheidskosten niet opnieuw moeten worden geïndexeerd, aangezien de inflatie intrinsiek is meegenomen in de exogene variabele van de energiekosten. Tabel 11 hieronder geeft een gedetailleerd overzicht van de berekening van het plafond voor 2024 voor de variabele energiekosten van de CGSFE, in toepassing van de hierboven uiteengezette overwegingen.

	Tailfer	Mons	Vedrin	Overige
Verbruik 2024 [kWh]	26.162.046	10.171.359	8.305.425	
Productie 2024 [m ³]	35.403.100	14.952.996	8.171.639	
Energiekosten 2024 [€]	4.483.584	1.802.489	1.433.192	3.255.606
Exogene variabele 2024 [€/kWh * m ³]	6.067.292	2.649.853	1.410.106	3.255.606
Begrote eenheidskosten [kWh/m ³]	0,780	0,744	0,851	1
Maximum [€]	4.732.488	1.971.491	1.200.000	3.255.606
Totaal maximum	11.159.585			

Tabel 11: berekening van het plafond voor 2024 van de variabele energiecomponent van de CGSFE

²²Zie subparagraaf 3.3.2 van de ex-postbeslissing VIVAQUA 2022

Maximum CGSFE variabele aannemers

De begrote eenheidskosten voor 2024 bedragen 0,⁶⁸²³ en hoeven niet te worden geherindexeerd, aangezien de inflatie intrinsiek is meegenomen in de exogene variabele (gerealiseerde investeringen van het PGE).

Begrote eenheidskosten	0,68
Gerealiseerde exogene variabele	112.256.827
CGSFE-plafond voor ondernemers	76.334.642

Tabel 12: ex-postberekening van het CGSFE-plafond voor aannemers voor

2024 CGSFE-plafond voor onbetaalde vorderingen

Het plafond voor onbetaalde rekeningen wordt, overeenkomstig de methodologie, verkregen door een redelijk percentage onbetaalde rekeningen (vastgesteld in overleg tussen VIVAQUA en BRUGEL) te vermenigvuldigen met het totale werkelijke bedrag van het in 2022 gefactureerde verbruik. Het redelijke percentage onbetaalde rekeningen is in de beslissing 2023 vastgesteld op 4% voor de periode 2022-2026.

Aangezien de daadwerkelijk gefactureerde bedragen in 2024 326.052.221 € bedragen, komt het maximum voor oninbare vorderingen in 2024 uit op 13.042.089 €.

Totaalplafond variabele CGSFE

Het totale plafond voor variabele CGSFE's, dat als basis dient voor de berekening van het bijbehorende saldo, wordt verkregen door de drie hierboven berekende plafonds bij elkaar op te tellen en wordt gedetailleerd weergegeven in tabel 13.

CGSFE	Begroting	Plafond 2024
Energie	10.682.612 €	11.159.585 €
Aannemers	77.396.513 €	76.334.642 €
Oninbare vorderingen	3.688.574 €	13.042.089 €
TOTAAL	91.767.699 €	100.536.316

Tabel 13: totaalplafond variabele CGSFE 2024

Het verschil tussen het plafond van de variabele CGSFE's voor 2024 en de ex-ante begrote variabele CGSFE's voor datzelfde jaar (91.767.699 €) leidt tot een onbeheersbaar saldo, het "verschil als gevolg van de indexering van de variabele CGSFE's", ten bedrage van **8.768.617 €** (schuld van de gebruiker aan VIVAQUA ten opzichte van de gebruiker ten bedrage van 8.768.617 €, zie paragraaf 3.4.2).

3.3.3 Controle van de berekening van het plafond van de specifieke CGSFE's

Het plafond voor variabele CGSFE's wordt bepaald aan de hand van de volgende iteratieve formule:

$$C_{t+1}^{\text{spécifique}^{\text{Réel}}} = C_t^{\text{spécifique}^{\text{réel}}} * (1 + I_c^{\text{Réel}})$$

²³Zie subparagraaf 3.3.2 van de ex-postbeslissing VIVAQUA 2022

Waarbij $C_{specifiek}^{Réel}$ staat voor "het geheel van de begrote (geherindexeerde) specifieke beheersbare kosten van het jaar tⁿ $I_c^{Réel}$ is de gekozen indexeringsindex (namelijk de consumentenprijsindex voor de specifieke CGSFE's, +3,14% in 2024).

	Plafond 2023	Plafond 2024
Specifieke CGSFE's (Totaal)	12.014.551	12.391.807

Tabel 14: Berekening van het plafond voor de specifieke CGSFE's voor 2024

Anderzijds leidt het verschil tussen het plafond van de specifieke CGSFE's voor 2024 en de ex-ante begrote specifieke CGSFE's voor datzelfde jaar (10.683.595 €) tot een onbeheersbaar saldo, namelijk het „verschil als gevolg van de indexering van de specifieke CGSFE's”, ten bedrage van **1.708.213 €** (schuld van de gebruiker aan VIVAQUA ten bedrage van 1.708.213 €, zie paragraaf 3.4.2).

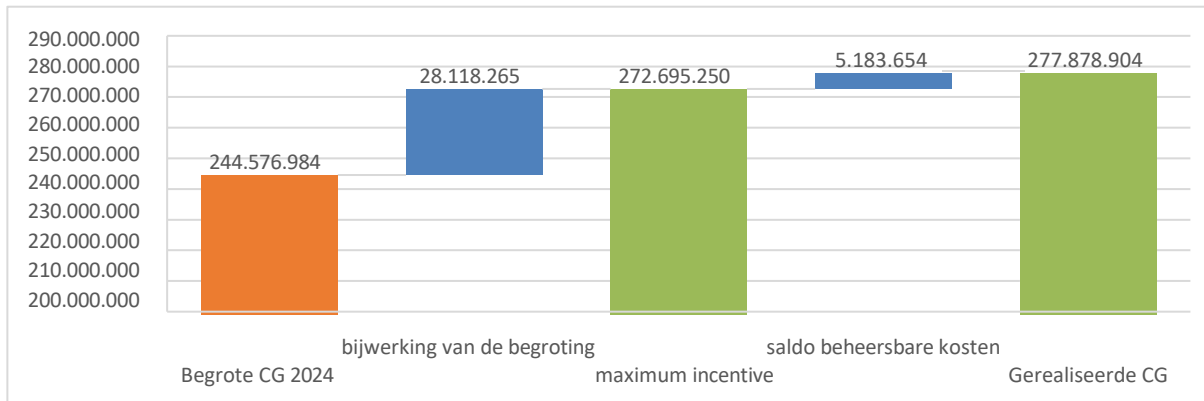
3.3.4 Saldo op beheersbare kosten

Het „incentiveplafond” waarop het stimuleringsmechanisme betrekking heeft, wordt verkregen door de drie in de voorgaande subparagrafen genoemde plafonds voor beheersbare kosten bij elkaar op te tellen. Dit *incentiveplafond* wordt vervolgens vergeleken met de daadwerkelijk gerealiseerde beheersbare kosten om te komen tot het saldo op de beheersbare kosten, dat voor het boekjaar 2024 5.183.654 € bedraagt, zoals weergegeven in tabel 15.

	Begrote kosten 2024	Maximum 2024	Gerealiseerde kosten 2024	Beheersbaar saldo 2024
CGAFE	142.125.690	159.767.126	163.225.590	3.458.464
Variabele CGSFE	91.767.699	100.536.316	104.284.206	3.747.890
Specifieke CGSFE	10.683.595	12.391.808	10.369.108	- 2.022.700
TOTAAL CG	244.576.984	272.695.250	277.878.904	5.183.654

Tabel 15: berekening van het saldo op beheersbare kosten 2024

Figuur 12 geeft een grafisch overzicht van de verschillende berekeningen die in dit hoofdstuk 3.3 zijn uitgevoerd, waarbij duidelijk wordt aangegeven waar de twee gevormde saldi vandaan komen: het niet-beheersbare saldo dat voortvloeit uit indexatieverschillen bij de berekening van de maxima, en het beheersbare kostensaldo dat voortvloeit uit het verschil tussen het *stimuleringsmaxima* en de vastgestelde kosten.

Figuur 12: Mechanisme van de stimulerende regulering van beheersbare kosten

Aangezien VIVAQUA volgens de tariefmethodologie niet verantwoordelijk is voor het indexatieverschil bij de berekening van het plafond, wordt het saldo van 28.118.291 € beschouwd als niet-beheersbaar en teruggestort in het reguleringsfonds (schuld van de gebruiker aan VIVAQUA, zie paragraaf 3.4.2). Het saldo op beheersbare kosten dat voortvloeit uit de vergelijking tussen de gerealiseerde kosten en het plafond bedraagt € 5.183.654 in 2024 en wordt verdeeld tussen VIVAQUA en het reguleringsfonds overeenkomstig de voorschriften van de tariefmethodologie, namelijk

Aangezien het saldo op de beheersbare kosten voor 2024 van **5.183.654 €** lager is dan 5 % van het plafond voor de beheersbare kosten (272.695.250 €), zal dit als volgt worden toegewezen:

- Voor de helft, namelijk 2.591.827 €, aan het boekhoudkundig resultaat van VIVAQUA als verlies;
- Voor de helft, namelijk € 2.591.827, aan het Tariefreguleringsfonds als schuld van de gebruiker aan VIVAQUA.

3.4 Niet-beheersbare saldi

3.4.1 Saldo van de niet-beheersbare kosten

De opmerkelijke evoluties van de niet-beheersbare kosten werden geanalyseerd in de paragrafen 2.2.3, 2.3.7 (voor de ME) en 2.3.8 (voor de MFC). De saldi van de niet-beheersbare kosten die voortvloeien uit deze evoluties worden samengevat in onderstaande Tabel 16:

	Begroting 2024	Voltooid in 2024	Saldo
Personeelskosten - pensioen	21.444.066	27.659.131	6.215.065
Financieringskosten	22.988.726	28.912.470	5.923.744
Vooruitbetaling op indexatieverschillen van de begroting van de CGAFE	19.675.950	0	-19.675.950
Vooruitbetaling op afwijkingen CNG	8.031.983	0	-8.031.983
Marge voor naleving EIB-ratio's	5.702.402	0	-5.702.402
Eigenvermogensmarge	1.638.538	4.864.265	3.225.727
Toegekende financieringsmarge	24.671.981	24.671.981	0
Innovatie	500.000	0	-500.000
Overige CNG	129.233.774	133.462.745	4.228.971

TOTAAL CNG	233.887.420	219.570.592	-14.316.828
-------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Tabel 16: saldo van de niet-beheersbare kosten

Het saldo van de niet-beheersbare kosten bedraagt **-14.316.828 €** voor het boekjaar 2024 (wat resulteert in een schuld van VIVAQUA aan de gebruiker ten bedrage van 14.316.828 €).

3.4.2 Saldo van de indexatieverschillen bij de berekening van het plafond voor beheersbare kosten

Zoals uiteengezet in paragraaf 3.3 worden de verschillen tussen de begrote beheersbare kosten en de plafonds voor beheersbare kosten beschouwd als niet-beheersbaar. Deze vloeien namelijk voort uit het verschil tussen de gerealiseerde en de verwachte inflatie, alsook uit de evolutie van de exogene variabelen voor de variabele CGSFE's, twee effecten waarvoor VIVAQUA volgens de tariefmethodologie niet verantwoordelijk wordt gesteld. Het niet-beheersbare saldo dat voortvloeit uit de berekening van *het incentiveplafond* op beheersbare kosten bedraagt 28.118.265 € voor het boekjaar 2024 (schuld van de gebruiker aan VIVAQUA) en de berekening ervan wordt samengevat in Tabel 17.

	Saldo
Indexatieverschil CGAFE	17.641.436 €
Indexatieverschil variabele CGSFE	8.768.617
Indexatieverschil specifieke CGSFE	1.708.213
TOTAAL	28.118.265 €

Tabel 17: Saldo van de indexatieverschillen bij de berekening van het maximum van de CG

3.4.3 Saldo van de variaties in de opbrengsten

Zoals uiteengezet in paragraaf 2.4 heeft VIVAQUA in 2024 verschillende soorten opbrengsten ontvangen. Het verschil tussen de in 2024 gerealiseerde opbrengsten en de ex-ante voor datzelfde jaar geraamde opbrengsten vormt de niet-beheersbare saldi die in Tabel 18 zijn weergegeven. Er zij op gewezen dat opbrengsten per definitie een tegengesteld teken hebben ten opzichte van de lasten.

	Begroting 2024	Gerealiseerd 2024	Saldo
Periodieke tarieven	- 303.395.841	- 305.088.099	- 1.692.258
Aanverwante activiteiten	- 44.215.118	- 54.398.338	- 10.183.220
Subsidies	- 11.418.446	- 4.657.540	- 859.134
Overige opbrengsten		- 5.901.773	
TOTAAL	- 359.029.405	- 370.045.750	- 11.016.345

Tabel 18: Niet-beheersbaar saldo van de mutatie in opbrengsten

Het niet-beheersbare saldo van de variatie in opbrengsten bedraagt **-11.016.345 €** voor het boekjaar 2024 (wat resulteert in een schuld van VIVAQUA aan de gebruiker ten bedrage van 11.016.345 €).

3.4.4 Saldo van de CAPEX-variantie

Aangezien de begrote geactiveerde productie vooraf uit de totale gereguleerde kosten is verwijderd om de kosten van de toegestane inkomsten te verkrijgen, moet dezelfde handeling achteraf worden uitgevoerd.

Begrote CAPEX 2024	Gerealiseerde CAPEX 2024	Saldo CAPEX
- 118.486.583	- 114.137.080	4.349.504

Tabel 19: Saldo mutatie CAPEX

Dit resulteert in een saldo van 4.349.504 € (schuld van de gebruiker aan VIVAQUA ten bedrage van 4.349.504 €).

3.4.5 Totaal goedgekeurd onbeheersbaar saldo

Na samenvoeging van de in de paragrafen 3.4.1 tot en met 3.4.4 berekende saldi en rekening houdend met de gerechtvaardigde afwijzingen in de paragrafen 3.1 en 3.2 resulteert dit in een niet-beheersbaar saldo van € **1.162.697** voor het boekjaar 2024 (schuld van de gebruiker aan VIVAQUA). Dit totale onbeheersbare saldo wordt volledig teruggestort in het reguleringsfonds (schuld van VIVAQUA aan de gebruiker ten bedrage van 1.162.697 €).

CNG-saldo	- 14.316.828 €
Saldo indexatieverschil CG	28.118.265 €
Saldo productmutaties	- € 11.016.345
Saldo mutatie CAPEX	4.349.504 €
Methodologische afwijzingen	- € 948.169
Afwijzingen wegens onredelijke kosten	- 5.023.730 €
TOTAAL onbeheersbare saldi	1.162.697

Tabel 20: totaal van de onbeheersbare saldi

3.5 Tariefreguleringsfonds

Het Tariefreguleringsfonds had op 01/01/2024 een saldo van -20.645.654 € (schuld van VIVAQUA aan de gebruiker ten bedrage van 20.645.654 €), als gevolg van de ex-postbeslissing van 2023.

In 2024 worden twee bedragen ex-post overgedragen naar het Tariefreguleringsfonds:

- 1) Een deel van de saldi op de beheersbare kosten, overeenkomstig het in paragraaf 3.3.4 toegelichte stimuleringsmechanisme
- 2) Alle niet-beheersbare saldi zoals opgenomen in paragraaf 3.4.5.

Reguleringsfonds per 01/01/2024	-20.645.654 €
Saldo op beheersbare kosten dat kan worden overgedragen naar het reguleringsfonds	+2.591.828 €
Niet-beheersbare saldi	-1.162.697 €
Reguleringsfonds per 31/12/2024	-16.891.130 €

Tabel 21: reguleringsfonds per 31/12/2024

Het reguleringsfonds bedraagt op 31/12/2024 dus -16.891.130 €, wat neerkomt op een schuld van VIVAQUA aan de gebruiker ten bedrage van 16.891.130 €. Overeenkomstig de tariefmethodologie moet dit bedrag worden opgenomen in de overlopende posten van de balans.

²⁴ -937.153 € uit hoofde van de afwijzing van de MFC-afschrijving en -11.017 € uit hoofde van toegestaan maar niet gefactureerd verbruik (zie paragraaf 3.2).

4 Overige controles

4.1 Controle op de toepassing van de beslissing achteraf 2023

4.1.1 Voorwaarden voor het niet herzien van de afgewezen bedragen

BRUGEL had verschillende voorwaarden gesteld voor het niet herzien van de afgewezen bedragen in het kader van de storingen in verband met SAP ISU:

- 1) Een facturatiesysteem dat volgens de regels van de kunst functioneert;
- 2) Een ononderbroken incassoprocedure voor onbetaalde facturen die voldoet aan de beste praktijken;
- 3) het vaststellen van duidelijke regels voor de boekhoudkundige verwerking van onbetaalde facturen als oninbare vorderingen.

BRUGEL stelt vast dat VIVAQUA

- 1) sinds de ex-postbeslissing van 2023 geen factureringsstop meer heeft doorgevoerd;
- 2) aan BRUGEL haar nieuwe incassoprocedure heeft voorgelegd en deze sinds 01/07/2025 volledig heeft ingevoerd;
- 3) precieze regels inzake de oninbaarheid van facturen heeft opgenomen in haar jaarrekening 2024.

BRUGEL is van mening dat de invorderingsprocedure nog verder kan worden verbeterd, met name door de desbetreffende passages in de ordonnantie¹⁹⁹⁴²⁵ te herzien. Anderzijds blijft de afdeling geschillen van BRUGEL regelmatig klachten ontvangen met betrekking tot de facturering door VIVAQUA. BRUGEL is dan ook ingenomen met de aanpassingen die VIVAQUA heeft doorgevoerd ter uitvoering van de ex-postbeslissing 2023, maar zal de naleving van deze voorwaarden in de komende boekjaren nauwlettend blijven controleren.

4.1.2 Opname van het reguleringsfonds in de balans

BRUGEL heeft van VIVAQUA geëist dat het punt 5.2 van de tariefmethodologie wordt nageleefd en dat het tariefreguleringsfonds bijgevolg in de balans wordt opgenomen. BRUGEL stelt vast dat VIVAQUA zijn boekhouding voor 2024 in orde heeft gebracht door het tariefreguleringsfonds op te nemen in de overlopende rekeningen aan de passiefzijde van de balans.

4.1.3 Verslag innovatieve projecten

BRUGEL stelt vast dat VIVAQUA geen verslag heeft ingediend over het innovatieve project “onderzoek via satelliet” en dat VIVAQUA in 2024 opnieuw 0 € aan innovatie heeft gerapporteerd. **BRUGEL verzoekt VIVAQUA dit verslag uiterlijk bij de volgende ex-postcontrole in te dienen en behoudt zich het recht voor de onbeheersbare saldi van de boekjaren 2023 en 2024 te corrigeren indien VIVAQUA niet aantoont dat het project is geannuleerd.**

4.2 Controle van de rentabiliteit van de aanverwante activiteiten

De methodologie bepaalt in punt 1.1.1.3 dat „aanverwante activiteiten een in de tijd stabiel saldo (verschil tussen inkomsten en kosten) moeten vertonen. (...) Indien een aanverwante activiteit een negatief saldo vertoont (d.w.z. verliezen veroorzaakt), kan deze als aanverwant worden aangemerkt indien de exploitant aantoont dat hij aan ten minste één van de volgende twee voorwaarden voldoet:

²⁵ Ordonnantie van 8 september 1994 tot regeling van de levering van drinkwater via het leidingnet in het Brussels Gewest.

- *De verliezen zijn lager dan de potentiële/geraamde kosten van het nalaten; of*
- *De activiteit sociale en/of milieu- en/of veiligheidsvoordelen oplevert die het negatieve saldo rechtvaardigen.”*

Deze subparagraaf heeft dan ook tot doel de balans van de aanverwante activiteiten van VIVAQUA te toetsen.

Zoals uiteengezet in paragraaf 2.1.2 is de belangrijkste nevenactiviteit van VIVAQUA de groothandel in water. Om redenen van zakelijke vertrouwelijkheid worden de details van het saldo van deze nevenactiviteit hier niet weergegeven; BRUGEL beperkt zich ertoe te bevestigen dat het saldo niet negatief is.

Wat de overige aanverwante activiteiten betreft, heeft VIVAQUA slechts de kosten van een aantal daarvan kunnen vaststellen. BRUGEL heeft derhalve de economische balans van alle gereguleerde activiteiten niet kunnen controleren. **BRUGEL herinnert VIVAQUA aan het verzoek dat in de ex-postbeslissingen 2022 en 2023 is geformuleerd, namelijk de analytische opvolging van de kosten van elke aanverwante activiteit voor de komende boekjaren. VIVAQUA heeft aangegeven dat een dergelijke analytische opvolging vanaf juli 2025 haalbaar zou moeten zijn dankzij de voltooiing van het cockpitproject.**

4.3 Controle van de bijdragen van VIVAQUA aan HYDRALIS

Omdat VIVAQUA krachtens de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenen verplicht was haar pensioenverplichtingen uit te besteden, had zij in 2009 gekozen voor de oprichting van een pensioenfinancieringsinstelling (OFP) met de naam HYDRALIS. In dit verband bepaalt de tariefmethodologie in punt 2.4.4 dat de „aan Hydralis betaalde lasten in het kader van de wettelijke verplichtingen van VIVAQUA om de dekking van de aan het HYDRALIS-fonds gekoppelde pensioenen te waarborgen, worden geclassificeerd als niet-beheersbare kosten totdat de kapitalisatiegraad van 100% en de eventuele door de FSMA opgelegde voorzieningen (buffers) zijn bereikt. Ter herinnering: een saneringsplan bij de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA), dat op 25 april 2023 door deze autoriteit werd goedgekeurd, voorziet in een sanering over 15 jaar, gefinancierd door een jaarlijkse werkgeversbijdrage van minimaal 26.800.000 €, geïndexeerd, door VIVAQUA aan HYDRALIS, met de verbintenis om voortaan in 2037 een volledige dekkinggraad te bereiken. De kosten van de lasten in verband met HYDRALIS zullen dus waarschijnlijk gedurende deze eerste tariefperiode 2022-2026 onbeheersbaar zijn.

In zijn tariefmethodologie heeft BRUGEL voorzien in een beperking van het verhoogde risiconiveau dat de gebruiker draagt als gevolg van de strategische keuze van VIVAQUA om een OFP op te richten (het alternatief was aansluiting bij de ONSSAPL, die inmiddels is omgedoopt tot Fonds de Pension Solidarisé of „FPS“). Bijgevolg bevat punt 2.4.4.2 van de motivering van de tariefmethodologie de volgende bepaling:

„Indien een daling van de financiële markten een extra bijdrage van VIVAQUA vereist, zal deze door de toezichthouder worden aanvaard tot het bedrag dat de exploitant gedurende de tariefperiode extra had moeten betalen indien hij voor de ONSSAPL had gekozen. Elk bijkomend bedrag zal door de toezichthouder als onredelijk worden beschouwd.“

Voor het boekjaar 2024 bedraagt de bijdrage van VIVAQUA aan HYDRALIS 33.118.838 € en ligt deze lager dan het bedrag dat VIVAQUA had moeten betalen indien zij voor het FPS had gekozen (43.659.⁵⁶⁷ €²⁶). BRUGEL wijst dan ook geen onredelijke kosten met betrekking tot de pensioenlasten voor het boekjaar 2024 af.

²⁶ Berekening uitgevoerd door Nexyan, actuair adviseur van Hydralis. De details van de berekening zijn aan BRUGEL meegedeeld

4.4 Controle van de factuurgegevens

4.4.1 Controle van de volumes

Aangezien BRUGEL bij opeenvolgende ex-postcontroles inconsistenties heeft vastgesteld in de door VIVAQUA gerapporteerde gegevens met betrekking tot de volumes, heeft BRUGEL besloten om voor het boekjaar 2024 een specifieke controle op dit gebied uit te voeren.

VIVAQUA berekende, voor de berekening van haar statutaire omzet in 2022 en 2023, de verbruikte volumes van een jaar t door de verschillende onderstaande termen bij elkaar op te tellen²⁷:

1. De meting van de verbruikte en gefactureerde volumes van het jaar t;
2. De raming van de te factureren volumes voor de jaren > t (met betrekking tot de verbruikte volumes van de jaren ≤ t), uitgevoerd met behulp van SAP;
3. De berekening van de correctie op de in het jaar t-1 uitgevoerde schatting van de te factureren volumes in de jaren > t-1²⁸.

VIVAQUA heeft BRUGEL tijdens deze specifieke controle echter uitgelegd dat SAP de raming van de te factureren volumes (term 2 in de formule) sinds de oorspronkelijke ingebruikname van SAP te hoog inschat. Daarom heeft VIVAQUA haar berekeningsmethodologie voor het verbruiksvolume meerdere malen aangepast, waarbij zij de cijfers voor bepaalde jaren handmatig en gedeeltelijk heeft gecorrigeerd om tot cijfers te komen die zij in overeenstemming achtte met de historische gegevens.

Met name voor 2024 VIVAQUA was van mening dat de SAP-gegevens (62,2 Mm³) een te grote overschatting bevatten ten opzichte van het historische volume en besloot de berekeningsmethode opnieuw te wijzigen door forfaitair een vermindering van 10 % toe te passen op de aan Brussel geleverde volumes die bij de ingang van de gemeenten werden gemeten (67.216.101 m³). Het volume voor 2024 dat wordt gebruikt om de statutaire omzet te bepalen, bedraagt bijgevolg 60.494.491 m³. VIVAQUA heeft bevestigd dat deze schattingsmethode bedoeld is als tijdelijke maatregel, aangezien VIVAQUA momenteel het SAP-probleem analyseert om te kunnen terugkeren naar de oorspronkelijke methode voor het schatten van de verbruikte volumes op basis van daadwerkelijke verbruiksgegevens.

	2022	2023	2024
1 Verbruikte volumes in jaar t en gefactureerd in jaar t	18.002.650	29.799.364	n.v.t.
2 Raming van de verbruikte volumes in jaar t en te factureren in de jaren > t	42.485.474	30.090.806	n.v.t.
3 Correctie van de schatting van het jaar t-1 met betrekking tot de volumes die in de jaren > t-1 in rekening moeten worden gebracht	97.637	- 1.300.292	NA
Raming van de verbruikte volumes in jaar t (wettelijk cijfer)	60.585.761	58.589.878	62.200.000

Tabel 22: schattingen van de verbruikte volumes op basis van de SAP-cijfers

²⁷ Voor de berekening van de tariefsaldi in verband met periodieke inkomsten werden bij de ex-postcontroles van 2022 en 2023 alleen de eerste twee termen bij elkaar opgeteld.

²⁸ Correctie van de raming van de te factureren volumes van het jaar t-1 =

verbruikte volumes in de jaren < t die in het jaar t zijn gefactureerd

+ schatting van de verbruikte volumes in de jaren < t die in de jaren > t moeten worden gefactureerd

- een in het jaar t-1 gemaakte schatting van de te factureren volumes in de jaren na t-1

Naar aanleiding van deze specifieke controle stelt BRUGEL

- stelt vast dat VIVAQUA in 2024 schattingen van het verbruik opstelt die losstaan van de werkelijke gegevens over het gemeten verbruik van de gebruikers;
- leidt uit de door VIVAQUA gemelde SAP-problematiek af dat de ramingen van de te factureren volumes sinds 2022 onjuist zijn, en bijgevolg ook de correcties op die ramingen;
- leidt uit de door VIVAQUA gemelde SAP-problematiek af dat de aan de gebruikers gefactureerde voorschotbedragen mogelijk te hoog zijn geraamd. Indien deze voorschotten correct worden verwerkt in de afrekeningsfactuur van de gebruiker, zou de impact voor de gebruiker *uiteindelijk* echter nihil moeten zijn;
- Maakt voorbehoud ten aanzien van de betrouwbaarheid van de door VIVAQUA gerapporteerde bedragen aan periodieke inkomsten in verband met de variabele looptijd;
- Stelt vast dat de volumes die zijn meegenomen in de berekening van de tariefsaldi van de periodieke inkomsten, de volumes zijn die de grootste stabiliteit bieden ten opzichte van i) de statutaire cijfers voor 2022-2024 en ii) de methode waarbij een forfaitaire vermindering van 10% op de gemeenschappelijke inkomstcijfers wordt toegepast.

	2022	2023	2024	standaardafwijking
Gebruikte gebruikt voor statutaire omzet	60.585.761	58.589.878	60.494.491	920.110
Gebruikte gebruikt voor tariefsaldi	60.488.124	59.890.170	60.494.491	283.391
90% van het totale aantal bezoekers	59.560.741	60.104.082	60.494.491	382.902

Tabel 23: verschillende methoden voor het schatten van het verbruikte volume

4.4.2 Controle van de facturatie-eenheden

In overeenstemming met de controle die werd uitgevoerd op de volumes, de basisgegevens voor de facturering van de variabele tarieven, heeft BRUGEL een specifieke controle uitgevoerd op de facturatie-eenheden, de basisgegevens voor de facturering van de vaste tarieven.

BRUGEL heeft vastgesteld dat het aantal niet-huishoudelijke facturatie-eenheden dat door VIVAQUA via de verschillende ex-postcontroles is gerapporteerd, aanzienlijk lager ligt dan de facturatie-eenheden die tijdens de PTI waren geraamd.

	2022	2023	2024	Totaal 2022-2024
PTI	140.374	141.778	143.196	425.348
Controles achteraf	128.205	120.995	117.757	366.957

Tabel 24: aantal niet-huishoudelijke facturatie-eenheden

VIVAQUA heeft bepaalde verklarende factoren naar voren gebracht (wijziging in de definitie van de facturatie-eenheden tussen het moment van opstelling van het PTI en de ex-postrapportages) die deze ontwikkeling verklaren, maar zonder de impact van deze factoren kwantitatief te specificeren, wat heeft geleid tot een daling van bijna -14% van het aantal facturatie-eenheden ten opzichte van de geprojecteerde cijfers. VIVAQUA was met name niet in staat om een gedetailleerd overzicht te verstrekken van het aantal meters per kaliber. VIVAQUA heeft daarentegen bevestigd dat deze facturatie-eenheden inderdaad een vermenigvuldigingscoëfficiënt bevatten die afhankelijk is van het meterkaliber.

BRUGEL plaatst dan ook voorbehoud bij de betrouwbaarheid van de door VIVAQUA gerapporteerde bedragen aan periodieke inkomsten in verband met het vaste tarief.

4.4.3 Conclusies van de specifieke controle

Na afloop van deze specifieke controle van de stamgegevens die voor de facturering worden gebruikt, betreft BRUGEL

- betreft ten eerste dat VIVAQUA het SAP-probleem, dat leidde tot een overschatting van de te factureren volumes en een gedifferentieerde verwerking van de jaarlijkse volumes, niet actief aan BRUGEL heeft gemeld;
- **past een nulstimulans toe op lekken (CGSFE-lekken ex-post = 0), gezien het onvoldoende betrouwbare karakter van de gerapporteerde volumengegevens;**
- **Maakt voorbehoud bij de bedragen van de tariefsaldo's in verband met de periodieke inkomsten (vaste en variabele), en behoudt zich het recht voor deze in toekomstige controles achteraf te corrigeren;**
- **Verzoekt VIVAQUA zo spoedig mogelijk, en in het bijzonder bij de indiening van het tariefvoorstel 2027-2031 uiterlijk in de loop van juni 2026, aan te tonen dat zij beschikt over correcte, betrouwbare en verifieerbare gegevens die als basis dienen voor de facturering (namelijk de volumes en de facturatie-eenheden);**
- **Beschikt over voldoende aanwijzingen om voorbehoud te maken bij de betrouwbaarheid van de facturering door VIVAQUA. Bijgevolg zal BRUGEL uiterlijk bij de ex-postcontrole van 2026 een gerichte controle uitvoeren van de facturering van VIVAQUA door middel van een analyse van de interne audits die VIVAQUA heeft uitgevoerd of zal uitvoeren, en indien nodig door middel van een door BRUGEL in opdracht gegeven audit.**

4.5 Controle van de niet-periodieke tarieven

BRUGEL stelt vast dat VIVAQUA, als gevolg van haar factureringsproblemen, niet in staat is geweest een analytische opvolging van de eenmalige tarieven op te zetten waarmee achteraf bepaalde tarieven (zowel naar boven als naar beneden) kunnen worden bijgesteld door kosten en opbrengsten te vergelijken, zoals zij zich bij het oorspronkelijke tariefvoorstel had verbonden. **BRUGEL heeft dan ook geen gedetailleerd onderzoek kunnen uitvoeren naar de niet-periodieke tarieven in deze ex-postcontrole van 2024, net zoals dat het geval was bij de ex-postcontroles van 2022 en 2023.**

VIVAQUA heeft echter bevestigd dat deze analytische monitoring deel uitmaakt van de geplande ontwikkelingen binnen het Cockpit-project; een analytische monitoring van de niet-periodieke tarieven zou eind 2025 beschikbaar moeten zijn. In punt 7.1 van de tariefmethodologie was deze overgangsfase voorzien.

In afwachting daarvan heeft VIVAQUA in 2024 een audit uitgevoerd naar de toepassing van de niet-periodieke tarieven (uitgevoerd door een externe auditor), waarvan het rapport aan BRUGEL is meegedeeld. VIVAQUA is tevens in staat om de gefactureerde bedragen per grote categorie van TNP's mee te delen, evenals het aantal bijbehorende gevallen.

BRUGEL moedigt VIVAQUA aan om op deze weg van verbetering van de analytische opvolging van de TNP's voort te gaan, zodat BRUGEL deze tegen het einde van de reguleringsperiode 2022-2026 naar behoren kan controleren.

5 Beslissingen

Gezien de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een kader voor het waterbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gezien de ordonnantie van 17 januari 2022 tot wijziging van de ordonnantie van 20 oktober 2006;

Gezien de tariefmethodologie die van toepassing is op de waterbeheerder VIVAQUA, actief in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gezien het jaarverslag van VIVAQUA betreffende het bedrijfsresultaat 2024, dat op 14 augustus 2025 aan BRUGEL is toegezonden;

Gezien de door BRUGEL uitgevoerde analyse van de reguleringsaldi, zoals gerapporteerd door VIVAQUA;

Gezien de e-mails van BRUGEL van 2 oktober en 5 december 2025 betreffende verzoeken om aanvullende informatie;

Gezien de antwoorden van VIVAQUA (op de verzoeken om aanvullende informatie van BRUGEL) die zijn toegezonden op 17 november en 25 november 2025, en op 5 januari en 19 januari 2026;

Heeft de raad van bestuur van BRUGEL besloten:

- a) De reguleringsaldi zoals voorgesteld in de oorspronkelijke verslagen van VIVAQUA af te wijzen;
- b) De gecorrigeerde reguleringsaldi goed te keuren zoals weergegeven in de punten 3.3.4 en 3.4.5 van dit document, op voorwaarde dat VIVAQUA de aangebrachte correcties in het boekjaar 2025 verwerkt;

Wat betreft de gegevens die als basis dienen voor de facturering, verzoekt BRUGEL VIVAQUA om zo spoedig mogelijk, en in het bijzonder vóór de indiening van het oorspronkelijke tariefvoorstel voor 2027-2031, aan te tonen dat zij beschikt over correcte, betrouwbare en verifieerbare gegevens die als basis dienen voor de facturering (namelijk de volumes, het aantal woningen en het aantal meters per kaliber). Bovendien zal BRUGEL uiterlijk bij de ex-postcontrole van 2026 de daadwerkelijke kwaliteit van de facturering door VIVAQUA controleren.

Wat betreft de volumes van grondwaterverlaging betreft, verzoekt BRUGEL VIVAQUA

- BRUGEL een gemotiveerd voorstel voor een specifiek tarief voor de facturering van dit grondwaterafvoerwater voor te leggen;
- Actief informatie op te vragen bij BRUXELLES-ENVIRONNEMENT over de vergunningen voor wateronttrekking;
- De daadwerkelijke facturering van dit grondwater te starten.

BRUGEL verzoekt VIVAQUA bovendien

- De kosten van elke aanverwante activiteit voor de komende boekjaren analytisch bij te houden;
- Om haar een rapport te bezorgen over de stand van zaken van het innovatieve project "lekdetectie via satelliet" en over de cumulatieve bedragen die tot op heden daarmee gepaard gaan.
- Zo snel mogelijk een analytische opvolging van de niet-periodieke tarieven in te voeren;

BRUGEL zal er bij zijn controle achteraf van de jaarrekening 2025 van VIVAQUA op toezien dat deze onderneming zich aan deze beslissing houdt.

6 Algemene voorbehouden

BRUGEL heeft deze beslissing goedgekeurd en zich uitgesproken over de reguleringssaldi 2024 van VIVAQUA op basis van alle elementen die haar ter beschikking zijn gesteld.

Mocht bij latere controles blijken dat de opgenomen informatie onjuist is (al dan niet in het voordeel van VIVAQUA) en dat er in voorkomend geval een aanpassing nodig is, dan zou BRUGEL haar beslissing kunnen herzien.

BRUGEL behoudt zich het recht voor om de redelijkheid van bepaalde bestanddelen van het totale inkomen in de komende jaren nogmaals te onderzoeken en ter zake bewijsstukken op te vragen.

VIVAQUA wordt verzocht om eventuele opmerkingen, materiële fouten en/of rekenfouten die deze beslissing zou kunnen bevatten, binnen 10 dagen na de kennisgeving ervan kenbaar te maken.

7 Beroep

Tegen deze beslissing kan beroep worden ingesteld bij het Hof van de Markten te Brussel overeenkomstig artikel 39/4, § 1, van de ordonnantie inzake water: „Tegen de door Brugel op grond van afdeling VIII genomen tariefbeslissingen kan beroep worden ingesteld bij het Hof van de Markten, dat in kort geding zitting houdt“.

De termijn bedraagt „30 dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing of, voor belanghebbenden aan wie de beslissing niet is betekend, binnen dertig dagen vanaf de bekendmaking van de beslissing of, bij gebrek aan bekendmaking, binnen dertig dagen vanaf de kennisneming daarvan ”, overeenkomstig artikel 29quater, § 2, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

Tegen deze beslissing kan binnen twee maanden na de bekendmaking ervan een verzoek tot herziening worden ingediend bij BRUGEL, overeenkomstig artikel 30decies van de ordonnantie voor elektriciteit. Dit verzoek heeft geen schorsende werking. In geval van een verzoek tot herziening overeenkomstig artikel 30decies wordt deze termijn van dertig dagen opgeschort tot de kennisgeving van de beslissing van BRUGEL over het verzoek, of bij gebrek aan een beslissing van BRUGEL, tot het verstrijken van de in artikel 30decies, § 2, bedoelde termijn.

* *

*

8 Bijlage

Vertrouwelijke bijlage met motivering van afwijzingen in verband met oninbare vorderingen (niet gepubliceerd)